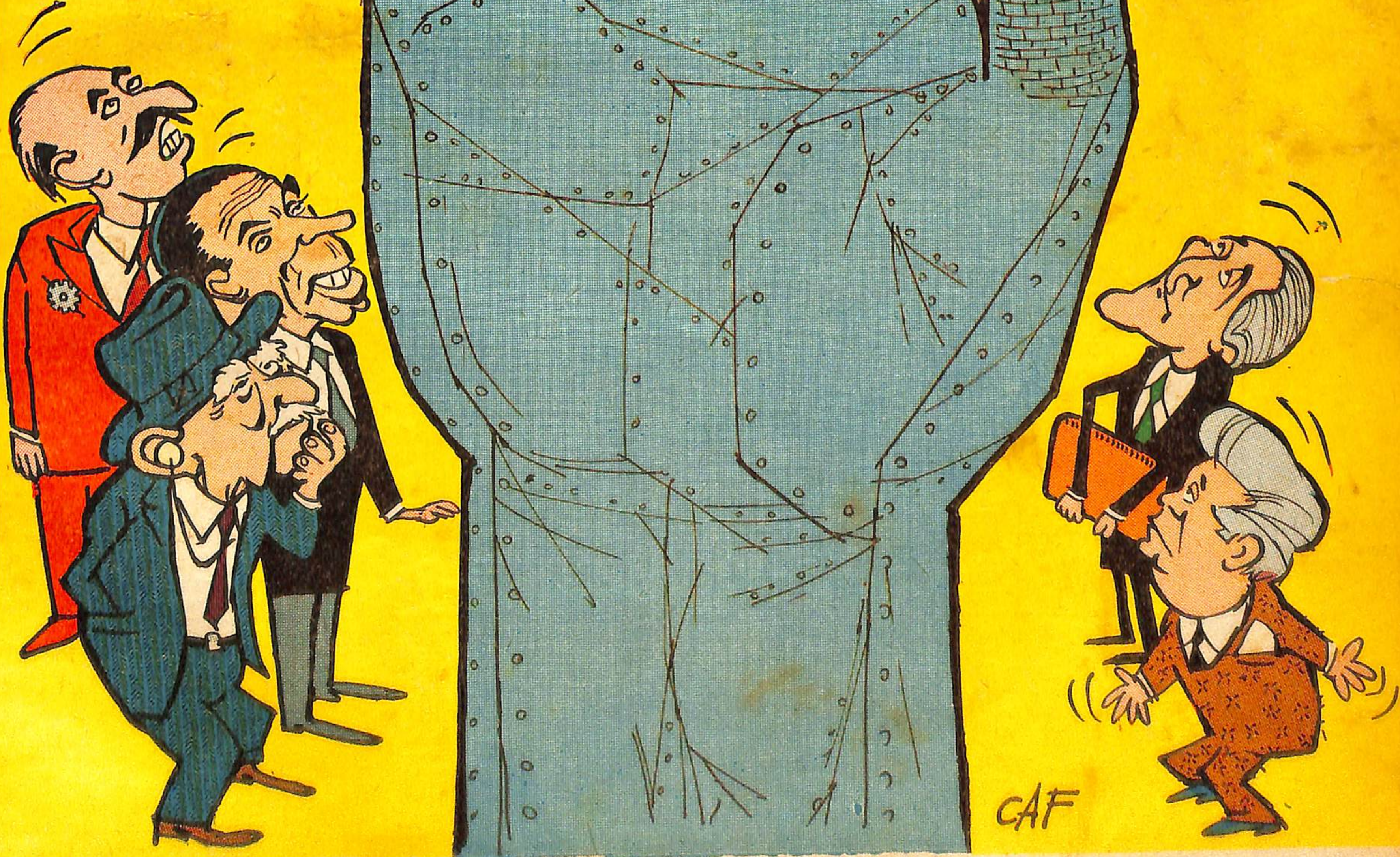
Akbaba

BU SAYI **24 Sayfa** İlâveli

Demirel: «Demir - Çelik fabrikaları kuracağız» dedi.

Muhalifler — Dumanı doğru çıksın!..

Yeni DEV çekilişi kaçırmayınız

7 MİLYON	7 MİLYON LİRALIK YENİ DEV ÇEKİLİŞ İÇİN SON PARA YATIRMA TARİHİ	**31** ARALIK	60 APARTMAN DAİRESİ 5 adet 100.000 lira 10 adet 50.000 lira 50 adet 10.000 lira 100 adet 5.000 lira 500 adet 1.000 lira *ayrıca* 15 000 adet para ikramiyesi	7 Milyon liralık yeni DEV çekiliş sizlere zenginlik ve refah vaad ediyor. Türkiye İş Bankasında hesap açtırmakta acele ediniz, hesabınız varsa kazanma şansınızı artırmak için tasarruflarınızın tamamını Türkiye İş Bankasına yatırınız.

NOT: *Türkiye İş Bankasının ikramiye çekilişleri halk huzurunda ve tamamen otomatik makinelerle yapılır.*

TÜRKİYE İŞ BANKASI

PARANIZIN... İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİDİR

(Yeni Ajans: 6343—262)

Akbaba

Yıl: 43 Cilt: 9 Sayı: 48 * Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ * 24 Kasım 1965

Para ile İman!

DEMİREL hükûmetinin programında, servet beyannamesinin kaldırılacağı, dört yıldır ürküntüsü eksilmeyen iş alanına verilmiş bir sözdür, akıllı bir söz.

Her atasözünde tecrübenin felsefesini aramalı. Ne diyor cedlerimiz: «Para ile imân kimdedir, belli olmaz!»

Demek, millî geleneğimizde servet gösterisi de ayıp, ibadet gösterisi de.

Genç ihtilâl, idealist ihtilâl, çevresini saran solun kışkırtısı altında, önce, bankalardaki yatırımların gizliliğini bozdu, sonra, servet beyannamesini ön gördü.

Servet beyannamesi için batı dünyası bize örnek gösterilemez. Çoğunluk, henüz şapkası ile batılıdır. Henüz imam nikâhı var, henüz medrese var, henüz nüfus kaçağı günahsız günah çocuğu var, henüz hafız kursları var, henüz iki karı, üç karı, dört karı var, henüz kara çarşaf, kara peçe, kara imam var... Ve henüz köyde su yok, köyde ışık yok, köyde okul yok, köyde sağlık memuru yok, köyde ebe yok!

Büyük şehirlerimizi gecekondular sarmış. Zenginler, yoksulların çemberi içinde. Yeraltı izbesinde, gözyaşı kadar titrek mum ışıkları, yedi kat apartmanların altın pencerelerini seyrediyor!

İstiklâl caddesinden geçerken bakınız: Vitrininde derileri kızarmış piliçler çevirilen bir ayak üstü lokantasının önünde ne kadar sarı yüz, ne kadar yırtık gömlek, ne kadar yamalı pantalon, ne kadar çıplak ayak var. Savrulan yağlı dumanı koklıyabilmek bile bu gönül sızısı insanlarımız için mutluluk!

Şimdi siz kalkmış, kimin kesesinde, kimin kasasında kaç parası var, kuruşu kuruşuna öğrenmek istiyorsunuz.

Buzdolapsız ev, çamaşır makinesiz ev, elektrik süpürgesiz ev, televizyonsuz, belki de otomobilsiz ev kalmıyan Amerika'da, Almanya'da, İsviçre'de bundan korkulmaz. Ama altında arabası değil, ayağında pabucu olmayanlar Türkiye'sinde bunu nasıl gerine gerine, övüne övüne açıklarsınız?

Varlık vergisinin o haraç-mezat insafsızlığı hâlâ unutulmamıştır. 6-7 Eylülün, milli serveti kaldırımlara seren barbarlığı hâlâ tüyleri ürpertiyor.

Şimdi sen kalk, bu kuşku, bu ürküntü havasından silkinmemiş iş adamının yakasına yapış: «Söyle bakalım, bilgini, zekânı, tecrübeni ve sermayeni işlete işlete kazandığının, vergisini verdiğinin arta kalanı nedir?.. Kaç paran var?» diye dayat!

Biz, daha dün denecek yakın günlere kadar varlığımızı herkesten, en yakınımızdan, evimizden saklıyan insanlardık. Türkiye'de banka Cumhuriyetten bile gençtir. Her yeni gibi, her güzel gibi, her ileri gibi, bankayı da Atatürk'e borçluyuz. Ondan önce, altın, kemere dizilip bele sarılır, çömleğe doldurulup toprağa gömülürdü. Bütün o para ikramiyeleri, o apartman ikramiyeleri, o piyangolar, toprak altında uyumuş serveti, toprak üstünde diriltmek içindir.

Yirmi beş yıl içinde, biri gelir vergisi, biri 6-7 Eylül gibi iki çapul geçiren servet, bir de beyanname tehdidine uğrarsa, kömürlüğe değil, yedi kat yerin dibine gömülür!

Ben iktidar olsam, değil servet beyannamesini, vergi açıklamasını bile, Türkiyede işsiz, Türkiye'de evsiz insan kalmayıncaya kadar ertelerim...

Diyelim ki, beş milyon lira vergi ödedim. Yarı aç, yarı çıplak sokağın gözü, yalnız bu açıklanan beş milyonun sıfırları gibi büyüyecektir ve dudaklarında yalnız bir homurtu dolaşacaktır: «Vay kerata vay... Amma kazanmış!»

Hiç kimse çıkıp da bu beş milyon vergide kaç yılın çilesi, kaç yılın alın teri, kaç yılın göz nuru olduğunu hesap etmeyecektir.

Hiç kimse çıkıp da bu beş milyon vergide, nasıl bir çarkın döndüğünü, nasıl bir bacanın tüttüğünü, düşünmiyecektir.

Hiç kimse çıkıp da, kaç işçinin, kaç ustabaşının, kaç yöneticinin çalıştığını, kaç yüz, belki de kaç bin ailenin, çoluğu ile, çocuğu ile, bu iş çevresinin sağladığı güven içinde yaşadığını incelemiyecektir.

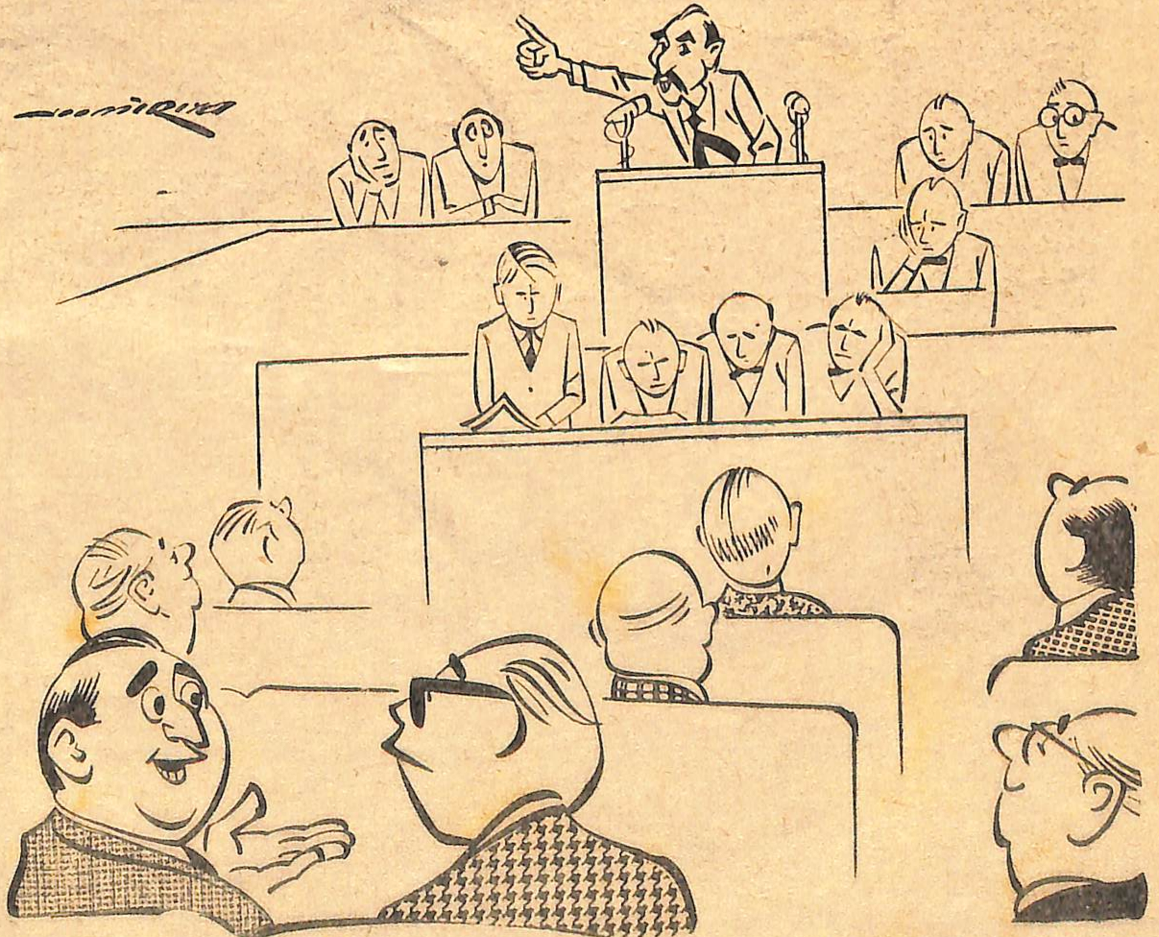
Eğer sefalet simsarlarının o «kerata» sı olmasaydı, o çark dönmiyecekti elbet, o baca tütmiyecekti elbet ve işsizler yüzbinine, yoksullar yüzbinine, birkaç bin daha katılacaktı elbet!

Yamalı devlet bütçesinde göreceğimiz beş milyonluk yeni delik de cabası!

Emniyet istiyoruz, evet... Asayiş istiyoruz, evet... Ama yalnız doğu dağlarında ve Beyoğlu kaldırımlarında değil, kafalarda ve gönüllerde de...

Yusuf Ziya ORTAÇ

Ekrem Alican, Mecliste İşçi Partisi için «Yalan imalâthanesi» dedi. — Gazeteler —

M. Ali Aybar — Sosyalist yalan söylemez...
Bir milletvekili — Nasıl? Ben sana bunlar sosyalist değil demedim mi?

Hakimiyet Milletindir!

DOLMUŞTAN söylene söylene indi. Sahildeki gazinoya kendini dar attı. Belli ki bir şeye kızmıştı yine. Tanıdıkları koştular, bir iskemleye oturttular, önüne bir masa çektiler. Elleri titriyor, gözlüğü burnunda durmuyordu. Cebinden, ütüsü üstünde bembeyaz bir mendil çıkarıp yüzünde gezdirdi, sonra şapkasının iç astarını kuruladı. Öfkeden gözünün biri seyirip duruyordu.

Kahveci hemen soğuk bir su getirdi. Oradakiler etrafına halkalandılar. Şakir beyefendiyi tanımayan yoktu ki.. Hem sekseni aşan yaşına, hem gün görmüş hayatına, hem de kimseden esirgemediği nezaketine hürmet ederlerdi. Mutasarrıf bey diye anılırdı mahallede. Dededen kalma ahşap yalıda otururdu. Emlâki ve emekli maaşı ile geçinmeye çalışırdı. Yaşı, başı ve efendiliği ile söz sahibi idi her zaman.

Sudan birkaç yudum içti ve hemen yetişen orta şekerliden de şöyle bir tattı. Ne olmuştu? Etrafındakiler boyunlarını uzatmış, ağız açmadan, onun konuşmasını bekliyordular.

— Efendim, diye söze başladı.. Şu tekaüt maaşımı almaya gitmiştim. Gitmez olaydım keşke...

Kendisini dinleyenlerin yüzlerine, hüzünlü gözlerle baktı:

— Çocuklar... Çocuklar, diye içini çekti, biliyor musunuz, İstanbul gitti, gittii, gittiii... Artık cahillerin, artık sonradan görmelerin, artık ayak takımının emri ile yaşıyoruz!.. Evet, biliyorum, hâkimiyet milletindir elbet... Amennâ... Ama bu sokağın insana tahakkümü değildir ki... Efendilik kalmadı İstanbulda... Hiçbir şeye saygı yok, ne yaşa, ne başa... Bir dolmuşa binelim dedik.. Sigaranın biri kulağının arkasında, biri parmağının arasında, hırpani bir oğlan kumandayı bastı:

— Çabuk ol babalık.. Yavaş.. Kapıyı hızlı çarpma!

— Oğlum, ben müşteriyim.. Biraz nezâket!

Diyecek oldum. Sigarasının dumanını yüzüme boşaltarak bağırdı:

— Bizim işimiz acele, ekmeğe çalışıyoruz, ekmeğe!..

Ben, içimden lâhavle çekerek sustum, o devam etti:

— Beğenmezsen taksiye bin!

Her yerde bu emir: Bakkalda, kasapta, manavda... Sanki onlar İstanbulun sahibi de sen boynu bükük Tanrı misafiri...

Dinleyenlerden biri:

— Üzülme Şakir beyefendi, cahillik..

Diyecek oldu. Ama, bu söz, onu yatıştıracağına, büsbütün kızdırdı:

— Cahillik mi?.. Ne cahilliği?.. İşlerini öyle bilirler ki, şeytan gibi... Siz esnaftan mostrasına benzer mal alabiliyor musunuz?.. Siz saatin yazdığı paraya göre taksiye binebiliyor musunuz?.. Siz hilesiz yağ, soyasız sabun, halis süt, pişkin ekmek bulabiliyor musunuz?.. Hizmetçi kızla aldırdıklarım değil, bunca yıllık tecrübeli gözlerimle aldıklarım bile eksik çıkıyor!

— Ne yaparsın, zamane...

Diye bir ses çıktı aralıktan. Şakir bey, büsbütün çıldırdı bu söze:

— Bizim nesil halis Halep, halis Ayvalık yağları ile büyüdü. Bak, hâlâ ayaktayım çok şükür. Öyle uydurma yağlarla yetişen insanlar da uydurma oluyorlar... Zamane imiş! Çamaşır dolabını şöyle bir açtık mı misk kokuları doldururdu odayı. Nerde o Hacı Cemali sabunları?.. Rumeli kıvırcığının pirzolasını mangala koydun mu, dumanı yedi mahalleyi yutkundururdu.. Şimdi kızıl karaman öö dedirtiyor.. Zamane imiş!.. Suç bende: Bu kadar yaşamamalı idim!

Etrafındakiler de üzgün. Hep bir ağızdan:

— İnşallah daha çok yaşarsınız beyefendi, dediler.

Şakir beyefendi telâşla yerinden fırladı:

— İstemem.. İstemem.. Vallahi istemem!.. Hâkimiyet milletindir demek, vatandaşa tek tek hâkimiyeti mi demektir?.. Vatandaş vekillerini seçer, onlar kanunları yapar.. Artık onun emrindeyiz.. Öyle değil mi?.. Değil!.. Sen emlâkinden avuç dolusu vergi ver, yıllar yılı maaşından vergi kestir. Sonra, bir başka vatandaş, sırtına yorganı vurup köyünden gelsin, gözüne kestirdiği devlet toprağına, millet toprağına, gecekonduyu oturtsun! İstediği caddeye pazar kursun! Hani tapu? Hani esnaf teskeresi? Yok.. Hani vergi? O, hiç yok!.. Komşu apartımanda görüyorum: Kapıcı odası köy kahvesine dönmüş.. Çıkarabilirsen çıkar bakayım!

Yere düşen gümüş saplı bastonunu kaldırdı, iskemleye dayadı. Yarı kolalı gömleğinin yakasını mendili ile kuruladı. Her yeri titriyordu öfkeden:

— Milletin hâkimiyeti: Herkesin eline geçen salâhiyeti, az uz, ne kadarsa, istediği gibi kullanması mıdır?.. Ne günlere kaldık... Dahası var, bir de devletçilik çıkardılar başımıza.. Deniz yolları, idare etmiyor diye Anadolu hattını kaldırdı. Fakir halk, şoförlerin pençesinde!.. Devletçilik yalnız kâr etmeyi mi düşünüyor? Vatandaşa hizmet yok mu?.. Ne sudan, ne elektrikten, ne havagazından, ne çöpünden şikâyet edemezsin.. Kimi edeceksin ki?.. Belediyeye mi?.. Haşim İşcan, vallahi hepimizi bastırır şikâyetle!.. Şu radyo yok mu, şu radyo: Hani, sofra başında insana hıçkırıksız şarkı dinletmeyen radyo.. Ondan bile şikâyete imkân kalmadı: O bile ayrı bir hâkimiyet!..

Biraz durdu, soğuyan kahvesinden iki yudum içti, sonra:

— Evet, evet, dedi çok yaşadık, çoook... Artık bu deveyi güdemiyeceğiz.. En iyisi bu diyardan gitmek!

Tam kalkmaya davranırken seyyar balıkçı yaklaştı Şakir beyefendiye:

— Şimdi oltadan çıkardım paşam: Lüferler canlı canlı.. Uskumrular oynar oynar! Şakir beyefendi kalktığı sandalyeye tekrar çöktü:

— Buyrun, dedi... İşte bu da beni gözüne kestirdi, bu da beni aldatacak!.. Oğlum, evlâdım, bu mevsimde lüfer, uskumru yenir mi?.. Sen o keçe parçalarını yeni zenginlere götür, anlamaz, alırlar...

Balıkçı, bıyıkları arasındaki gülüşü elinin tersi ile silerek boynunu büktü:

— Kusura bakma beybaba, haklısın... Ama ekmek parası bu, ne yapalım, yutturmaya çalışacağız...

Bu söz, Şakir beyi neşelendirmişti. Gülümseyerek doğruldu:

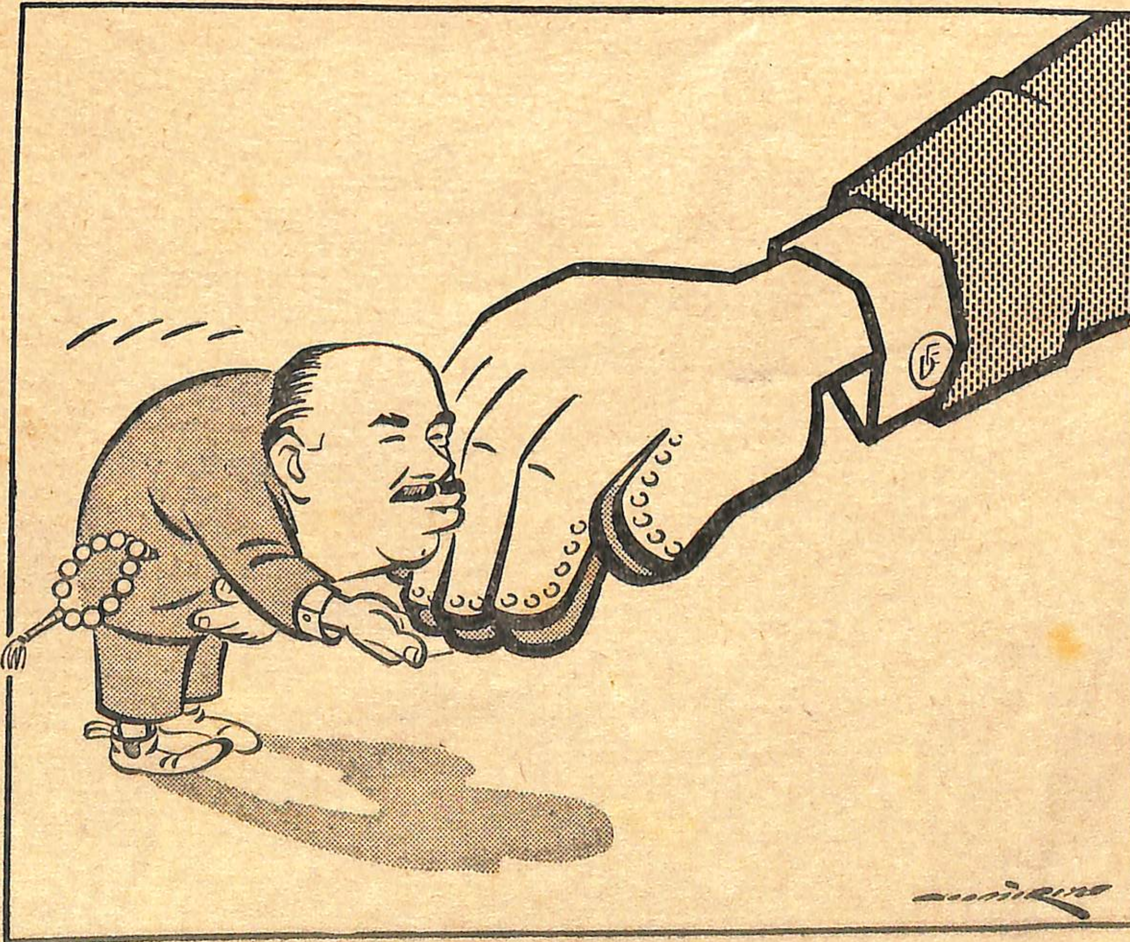
— Şimdi sardalyanın mevsimidir, tutarsan getir iki kilo.. Fiatına bakma.. Yağlara güvenim yok, asma yaprağı içinde ızgarasını yaptırırım... İsteyen buyursun.. Pek memnun olurum.. Yarın öğleye...

Sendeliyerek kalktı, herkes yerinden fırlamıştı. Bastonunu eline verdiler, kapıya kadar uğurladılar. Geri döndükleri vakit, kahveci:

— Allah uzun ömür versin, azıcık bunadı ama, söylediklerinin çoğu da doğru, diyordu.

ZAPARTA

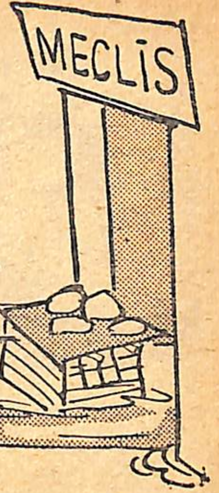
A.P. de ikilik kalmadı.. — Gazeteler —

— Bükemediğin eli öpüp de başına koy!

Gecekondu sakinleri Meclise gözyaşı gönderdiler. — Gazeteler —

CAF

Ankara Mektubu

İlginç yüzler:

YÜZÜ bir sivri yumruk kadar kalmış, «Veliaht»ın... «Veliaht nutkunu» söylüyordu kürsüde, gözlükleri yana söne... Nutkun, kompozisyonu akademikti, muhteviyatı demagojik, tümü kışkırtıcı... Ve Veliaht Turhan Feyzioğlu konuşuyordu, Cumhuriyetin ilânında sıfır yaşında, bugün kırk yaşındaki Başbakan Demirelin 40 sene beşiğini döşeğini ihmalin hesabını soran, «gayri akademik» programına! Evet veliahtım, Allah bilir ki tutmam Demirelin temsil ettiğini, amma o, profesöral örnekler vermiyordu, Avrupasından, Asyasından, o senin gibi başarılı kışkırtmalar yapmıyordu, çünkü o kültür mütegallibesi değildi...

Duymuş kadar biliyordum, CHP. lilerin sonradan yorumlarını:

— «Birader, ne adam ne adam... Bir Dışişleri Bakanı gibi dış politikayı evirdi çevirdi... Bir Ekonomi Bakanı gibi ekonominin altından girdi üstünden çıktı... Bir devlet adamı gibi»... Yeter, yeter be!...

Bütün bunları tam veliaht tüm veliaht, tam kırallığa hazırlanırken, tüm kırallığa hazırlanırken nasıl yaptı bilemem, bildiğim tek şey varsa, korkunç şekilde sevgisizdi Turhan Feyzioğlu... Korkunç şekilde büyük demagogdu... Korkunç şekilde kuruydu, hele coşku göstermek istediğinde! (Hiç coşmadın mı ömründe Veliaht?..)

Hele akademik Veliaht nutkunun bir yerinde, köyde titreşe titreşe «yolsuz» yola çıkan ihtiyarlardan bahsederken, doktorsuz doğuran genç gelinleri anarken, garip garip önüne bakıyordu insan... Oklava, çıplak hamur oklavası bile, bir sevgi kaynağıydı zorlanan kuruluğunun yanında... Ve insan da şunu haykırmak istiyordu bulunduğu yerden: (Bizlere söz hakkı vermiyorlar, yazık!) «İhtiyarlar titreşiyorsa köylerde, genç gelinler doktorsuz doğuruyorlarsa, ne yaptınız bunca senedir lâf ebeliğinden gayri!.. Suç, daha güven oyu bile almamış Demirel'in mi?»

Şükür dostlarımızın arasında bir veliaht var... Mağrur, hayatla ilişiksiz kalıplaşmağa giden, bir veliaht. O Veliahtı da Başbakan Demirel son derece rahatsız dinliyordu... Başka şeylerden rahatsızsan o başka, amma Feyzioğlu seni rahatsız etmesin Demirel... İsmet Paşadan öğreneceğimiz hepimizin bir şey var: Onun gibi hislerimizi belli etmemek ele güne... Parlâmenter tecrübesi az olan Demirel, kıvrılıyor, gülüyor, müstehzi bir tavır takınmağa çalışıyor, yanındaki bakanlarla kafalaşıyor, bir takım gösterilerde bulunuyordu... Bunu yakınlarına söylediğimizde, «N'apalım daha genç» diye cevap veriyorlardı. «N'apalım daha genç olan» memleketin başındaydı amma... «N'apalım çabuk olgunlaşsın»...

Ve Veliaht kürsüden indi, edalı ve mütevâzı, güngörmüş kıralın tebriklerini bir «anlaşmalı» el sıkışında kabul edip!..

Oy güngörmüş kıral, bunları neden bunca kuruttun?

... Ve ovaya indi...

Çok garip günler yaşıyoruz Parlâmentoda... Bırakın meseleleri... Parlâmentoda son derece ilginç yüzler var... Bunlardan biri Bruki Aşiretinin reisi Kınyaz Kartal Ağa... AP. nin Van milletvekili... Bir ömürde 40 ömür yaşamış Kınyaz Kartal Ağa... Sürgün de görmüş, vurgun da görmüş, safa da görmüş, cefa da görmüş, bembeyaz saçlı, «Sert giderken sonradan uslanmış» heybetli bir ağa... Yüzündeki hatlar, tufandanberi insanlığın geçirdiği yollar... Senatör seçimlerinde, Ferit Meleni kazandırmıştı CHP.'den... Ferit Melen unuttu, amma biz unutmadık!.. Etrafında bir saygı halesiyle ilerlerken derim ki sana, «Ağam ağam, 40 senedenberi yüce Meclisimize Vanından milletvekili yollardın. Yüce dağları bırakıp, niye düştün yollara böyle?.. Niye karlı zirvelerden bunca indin ovaya?.. Ova uzaktan rahat görünür, ama «Hey dağlar» demek, «Hey beyler» demekten daha hür, daha gür değil miydi? Hürlükten de, gürlükten de usanılıyor zâhir!.. Bak, gençliğinde ateş yaktığın dağlarda yabani keçiler sarplıklara tırmanıyor... Mantar kokuları, toprak kokusu buram buram tütüyor... Kaçakçıların fosforlu saatleri gecenin dostluğunda parıldıyor... Ve sen burada: «Hüseyiiiin, bir koka kola» diye çığırıyorsun. Ağam, niye bunca indin ovaya?..

Bilgiç:

AP. nin geleceği bilinen ikinci liderinin kara gözleri, ilk günler sevinçliydi. Tabanca namlusuna benziyor gözleri esmer yüzünde. Sulh taarruzu kabinesinin ilânından sonra, o tabanca namlusu gözler, kurşunlar sıkıyordu AP. nin beyaz mermer koridorlarına... Sonra kurşunu kestiler ve güleçliğe döndüler, bunca sulhseverlikte!.. Sulh kaç zaman sürer bilinemez!... Bu «Isparta halk çocuğunun», etrafında bütün «zedeler» (artık ne... zedeyse) toplanmış. Geleceğe yatırım, kurlarını yapıyorlar: «Türkiyede bir tek Bilgiç var» diye! Ya iki Bilgiç olsa Rabbim, Süleyman Demirel ne eder?.. Ya iki Bilgiç olsa!.. Bunca «içine atmış» halli, bir hemşehriden, üstelik bir arkadaştan, üstelik bir rakipten, ben olsam çekinirdim. Ama, söyledi ya, Demirelin dünyası, kardeşlik, sevgi, affff... Affff, sevgi, kardeşlik... Bununla tabiî başarıya ulaşacak, bu duygulara bunca yatkın toplumda... Kardeşlik, sevgi, Affff!...

Bugünkü Demirel:

Yarınkını bilemem. Bugünkü Demirel pırıl pırıl, oğlum Başbakan oldu diye bir pederin son derece iftihar edeceği formda... Havasına girmeğe başladı. Baksanıza, sokakta bir köturume rastlamış ta, «Meşgul olunsun» diye özel kalem müdürüne emir vermiş... Biz de kötürümüz Demirel, hem de ışıksız, umutsuz kötürüm... «Büyük kalplerin»le bizim için de emirler salsana sağa sola... Henüz dalkavuklar etrafını sarmadı. «Müemmen» mi hissetmiyorlar onu ne?... Müemmeeen!... Başlıyabilirsiniz efendiler... «Başbakanımız, 24 saatte 48 saat çalışıyor» diye... «Başbakanımız fevkalbeşer bir gayret gösterdiler» diye... «Başbakanımız»... Benim bile başım dönmeğe başladı, göklere yükselecek övüşlerden. Onunki ne âlemde?...

Bir ilginç yüz CHP. koridorlarını tarıyor. CHP. li değil. CHP. lilerin gözleri bunca kor kor yanmıyor... Uyuyan prenslere değil prenseslere dönmüş CHP. liler... «Uyanırlar» dedi Kurtul Altuğ dost meslektaşımız, «uyanırlar»... «On güne kadar»... Biraz geç değil mi ahbaplar uyanmak için?.. Uyanıp ta n'apacaksınız?.. Mağlûbiyetinin büyük gururunu yaşıyan İnönünün yanında büyük gurur mu yaşıyacaksınız?.. Alışılmış hırpalama, sadece hırpalama taktikalarınıza başvurmak için mi uyanacaksınız?.. Azcık uyuyun sizler de, muhalefeti de başkaları yapsın... İktidarı da!

Türkeş yakından sıcak, sempatik ve çoook soğukkanlı... Siviller, yanından geçerken dinamit patlatır diye ürkmüş bir hale bürünüyorlar... Bir şövaleresk tarafı da var, sivillerde pek olmıyan!

Bir bankta, İşçi Çetin Altan.. Hayatının bütün harcanmamış ciddiyetini bir araya toplamış bir parlömanterliğinde... Bazen tek başına alkış tutuyor, bazen kafasını sıvazlıyor «Vay kafaaaa... İçinde ne düşünceler varmış» dercesine!

Yoklamalardan birinde bir «bakiyedenlik» «namevcut» bir arkadaşın otomatik yoklama düğmesine basıyor. Sağol, hüner zaten bize yoklukları varlık diye göstermek değil mi?..

Bölükbaşı sönüklükler içinde. Alican, bir antika dükkânının vitrininde askıdaymış gibi!

Nimet ARZIK

Muhalefet, hükûmet programını çok sert tenkid etti.. — Gazeteler —

Aziz Nesin dünya evinde

AZİZ'in hürriyeti uzun sürdü sanmayınız: Ceza evinden çıkar çıkmaz nikâh evine koştu ve dünya evine girdi.

Gözümle görmedim ama, onu sık sık, önünde önlük, mutbakta hayal ediyordum: Ya pilâv pişirirken, ya çay demlerken... Nedeni şu: Meral, öyle salon hanımı, sinema hanımı, kuaför hanımı olmadı. Nikâh kapısından çıkar çıkmaz Üniversite kapısından girdi hemen...

Aman Allahım, o ne güzel inat, o ne gevşemez güç... Bir yıl, iki yıl, üç yıl, dört yıl ve... Ve bitirdi Edebiyat fakültesinin sosyoloji - felsefe bölümünü...

Bu arada, iki de oğlan çocuk doğurdu bu hamarat öğrenci!

Akşam üstü, üniversite dönüşü bize uğrardı her hafta: Yazı getirir, mektup getirir, selâm getirir... Sorardım:

— Aziz nerede Meral?

İkinci mâna veremiyeceğiniz ağır, ciddi bir gülümseyişle:

— Evde, derdi... Okuyor, yazıyor.

Bir yaz günü evlerine uğradım: Kısa gömlek, kısa şort giymiş, kitaplara, gazetelere gömülü, çalışıyordu...

Tanrı korusun, sağlam yapılıdır Aziz. Öyle cam açılınca aksırmak, kapı aralanınca öksürmek gibi nazlılıkları yoktur. Başladı mı çalışmaya, haftada bir kurulan saatlere benzer, durmak bilmez!

Onun bir yayınevi olduğunu duymuşsunuzdur elbet: Düşün Yayınevi. İyi bulmuş bu ismi: Bizim Yokuş'a tırmananlar ya düşünür, ya kaşınır!

Kendi kitaplarını kendi basıyor. Araya birkaç başka imza da karıştırdı ama, pek parlak netice almadı sanırım.

Beş altı ay süren ilk ve şimdilik son gezisini yaparken, işleri karısına bıraktı...

Gelin kulağınıza fısıldayım: Aziz Nesin akıllı geçinir ama, inanmayın... Kâğıdı veresiye alır, kazıklanır.. Kitabı veresiye dizdirir, bastırır, kazıklanır.. Hani bastığı eseri kendisinden de veresiye alıyorsa, mutlaka onda da kazıklanır!

İlk mektubunda bana:

«Aman, Meral parasız kalmasın.. O utanır, istemez.. Siz zorla verin» diyordu.

He heeeyyy, Meral öyle zora gelen takımından mı? Ne zaman para desem, katı katı gülümsedi:

— Hayır, ihtiyacım yok.. İşleri düzelttim.. Ben borçtan korkarım!

Seyahatten dönünce, Aziz'i eve kapadı galiba: İstanbul'a haftada bir, Pazartesileri iniyor... Ne zaman telefon etsem, iş başında dişi diktatörü buluyorum!

Aziz Nesin için komünist derler.

Sayın okurlarım, ben size yanlış yazabilirim, ama yalan yazmam... Bilmiyorum!

Bunca yıldır beraberiz. Her konu üstünde konuştuğumuz, tartıştığımız, birleştiğimiz, ayrıldığımız oldu. Ne sözlerinde, ne yazılarında beni kuşkulandıracak böyle bir eğilim sezmedim...

İki insan yaşar onun varlığında: Biri subay Aziz Nesin, öbürü şair, sanat âşıkı, güzel sevdalısı, gönül adamı Aziz Nesin... Kılıç gibi bükülmez karakteri, kaya dayanıklığı onun değişmez asker yönüdür. Çocuk yüzü kadar güzel, ince, insana öpmek, okşamak isteği veren yönü de o eşsiz yazarlığı...

Aziz Nesin'i, ben bu sınır dışı

aylarında daha iyi tanıdım, bana yazdığı mektuplardan...

Bu özel mektuplardan onun iznini almaksızın size parçalar aktaracağım. Siz de daha yakından, daha içten tanıyacaksınız onu.

Birinci mektuptan:

Berlin — Wipersdorf

21 Mayıs 1965

«Ziya Bey... (Sayın diye yazsam gücenirsiniz!)

Biliyorum, Almanya'ya gittiğimi duyunca telâşlanmışsınızdır Roman ne olacak diye... Hiç merak etmeyin, her şey yolunda yürüyecek.

Ben, uçak biletinin gelmesi daha bir hafta sürer sanıyordum. Oysa Akbaba'dan ayrıldığım gün Berlin'den İstanbul'daki SAS'a biletimi ayırmaları için telgraf çekmişler. O gün salı idi, öğleden sonra. Çarşamba günü de uçak vardı. Çarşambadan sonraki uçak pazartesi. Onunla gitsem kongreye geç kalacaktım. Bileti aldım, doğru eve... Ne yaptım, biliyor musunuz? Saba ha kadar masanın başında «Tek delik»le uğraştım. Ömrümde bir kere Avrupa'ya gideceğim günün gecesi yapılacak iş mi bu?.. Ama sorum duygusu, Akbaba'ya sevgimden, işime saygımdan sabaha kadar romana çalıştım.

Şimdi siz roman gecikecek diye, sakın ola ki, merak etmeyin. Romanın, size verilenden geri kalan bölümlerini yanımda getirdim. Burada onları düzelteceğim, sonunu da yazacağım, göndereceğim. Zamanından çok önce, tümü kesinlikle elinize geçecek. Ama ölürsem, o başka... Ne yapalım? Ölüm, birçok yazarların eserlerini yarıda bıraktırmış!

Ancak, romanın sonunu eski türkçe göndereceğim. Buradaki daktiloların klâvyelerine alışamıyorum.

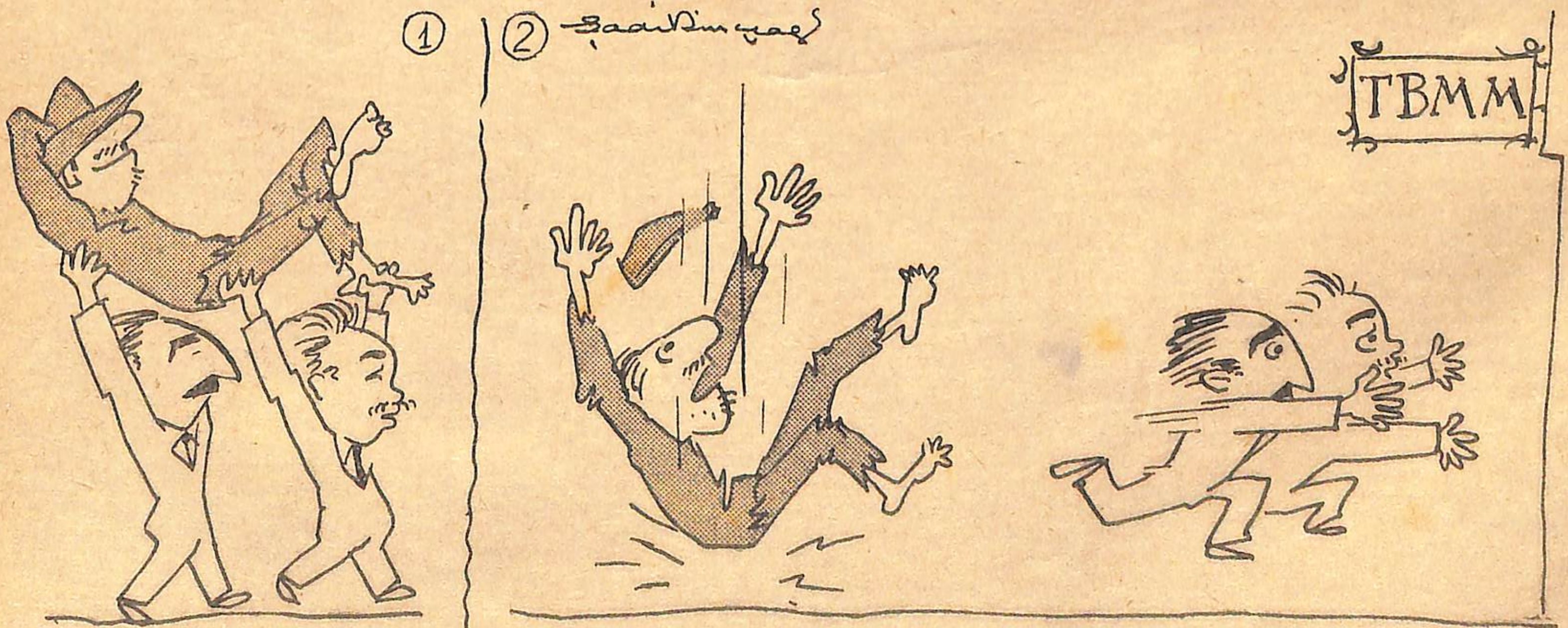
Ben İstanbul'da iken, Selâmi bey, Avrupa'dan göndereceğim eski türkçe yazıları, sekreter kıza daktilo ettireceğine söz vermişti.

Berlin'deki uluslararası yazarlar kongresi çok muhteşem oldu. Elli iki ülkeden iki yüz elli yazar geldi. Aralarında çok ünlü büyük sanatçılar, şairler, romancılar vardı. Bir ülkeden tek kişi olarak gelmiş bir bendim: Bir Türk bin gâvura bedeldir evvel Allah...

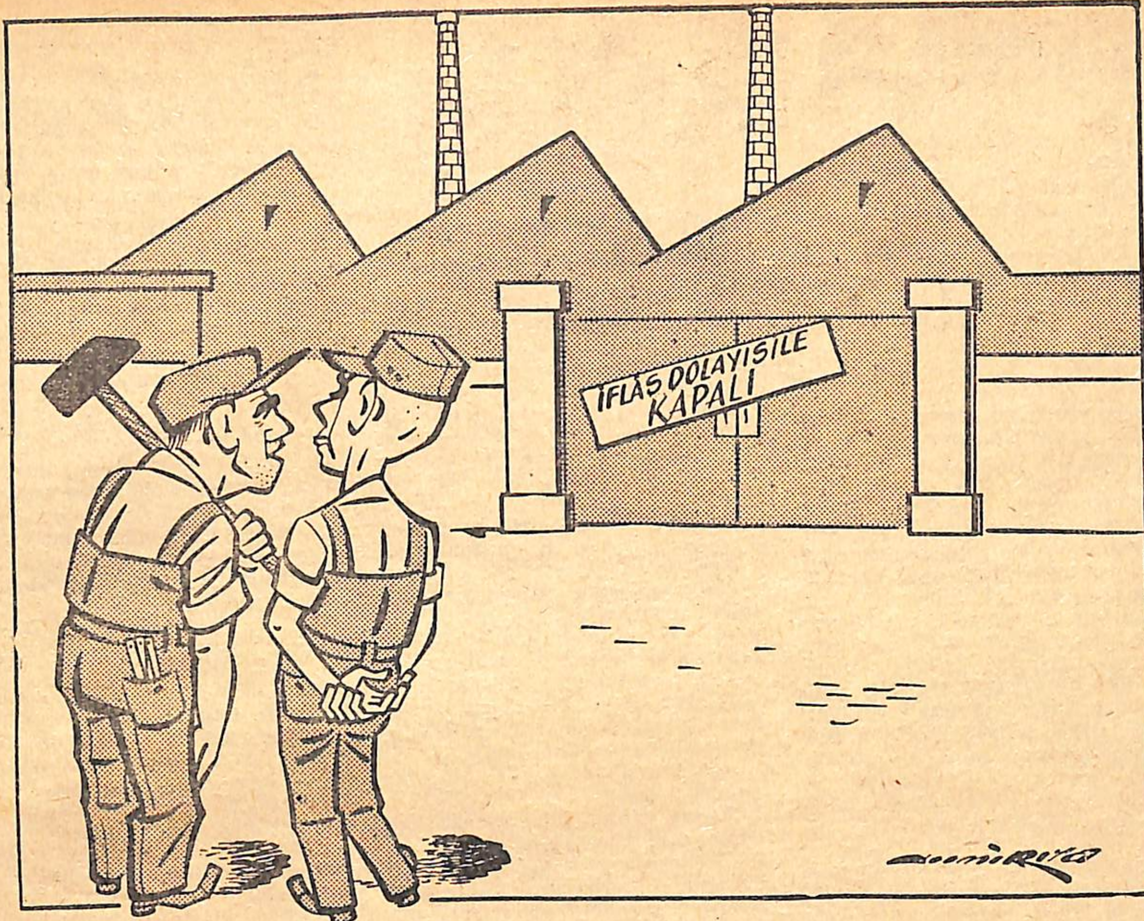
Ben şimdi Berlin'e 90 kilometre uzaklıkta, bir köydeki şatodayım. Kutsal kitapların cennet dedikleri yer burası olacak. En sonunda cennetin adresini buldum!

Ormanlar, parklar içinde koca bir şato... Parklarında heykeller

Hamdoş millî bakiyeden meclise giremedi! — Gazeteler —

1965 seçiminin TİP leri!

— Vay anasını!.. Şimdi grev yapmak için nereye gideceğiz?..

«Sulama işleri için yağmur suları stok edilecek..» — Gazeteler —

dolu... Bir yanı göl... Kuş sesleri ile uyanıyorum. Ama niye yarar? Ben bu cennetin içinde yaşıyamıyorum ki.. Cehennemimi yanımda, beraber getirmişim: Gece gündüz çalışmak zorundayım! Çalışmasam bizim evdekiler ne olacak?..»

İkinci mektuptan:

«Otel emrimde, tercüman emrimde, otomobil emrimde... Burada krallar gibi yaşıyorum. Yok yok, Aziz Nesin gibi yaşıyorum, kralların kıçına tekmeyi çoktan atmışlar!»

Üçüncü mektuptan:

27 Ağustos 1965

Varna

«Ziya bey,

18 Ağustos günü Moskova'dan uçakla Sofya'ya geldim. Meral ve iki küçük oğlum hava alanında beni karşıladılar. Sürpriz oldu. Çünkü on gündür Sofya'da beni beklediklerini bilmiyordum. Çok yorgundum. Onun için Varna'ya ertesi gün geldik. Deniz kıyısında bir dinlenme evindeyiz. Çok canım sıkılıyor. Sebebini anlatamam, ne size, ne başkasına... Her insan kendi dramını yaşıyor. Ama benim dramım, Dante'nin cehenneminden beter.

1 Eylül'de Sofya'ya döneceğiz. 11 Eylül'de Bükreş... Bükreş'te bir piyesim oynuyor...

Ne tuhaf, yer olarak İstanbul'u henüz özlemedim. Ama insanları çok özledim, nasıl özledim, anlatamam ki... Sevmediklerimi bile özlüyorum!»

Dördüncü mektuptan:

25 Eylül 1965

Bükreş

«Beş ay gezdim, dönünceye kadar altı ay olacak. Buralarda İstanbul'dan daha çok çalıştım. Her gazete, her dergi yazı istiyor. Sonra, radyo konuşmaları, televizyon konuşmaları... Akbaba'nın yazıları... Resmi konuşmalar, konferanslar...

Galiba bana hiç dinlenmek yok. Oysa ne güzel yerler gezdim. Romenler Köstencede Mamaia adlı turistik bir yer yapmışlar: Allah Allah! Allah Allah!.. Cennet başka türlü olamaz. Kaç para eder, ben içimdeki cehennemi her yere taşıyorum. Her şeyim var, yalnız huzurum yok.

İnanınız, bazen gerçekten ölümü özlüyorum. Niçin, biliyor musunuz: Dinleneceğim diye... Ama, bu dinlenmeden de haberim olmıyacak ki...

Yazılarımla, davranışlarımla, her şeyimle, herkesin mutlu olması için çalıştım. Ama kendim mutlu olamadım. Yalnız, beğendiğim bir eser yazınca çok mutlu, sahiden mutlu oluyorum. O da o kadar az ki... Böyle eserler huzur içinde yazılabilir ancak. Nerede bu namussuz huzur, dünyanın neresinde?»

Yusuf Ziya ORTAÇ

İşte basınımız!

Vatandaş, politika olaylarını, Mecliste neler konuşulduğunu, neler söylendiğini, nelerin tenkid edildiğini, partilerin hangi yolda, hangi yönde olduğunu nereden öğrenecek?.. Gazetelerden, değil mi?

Geliniz, gazetelerimizin aynı günde çıkmış sayılarında, Büyük Millet Meclisindeki konuşmalardan hangi sözcünün, hangi sözlerini başlık yaparak okuyucularına sunduklarını öğrenelim:

Cumhuriyet:

Alican: «İktisadî devlet teşekküllerinin özel sektöre devri hayaline bel bağlamasın. D.P. de bu hayallerle iktidara geldi ama tatbik edilemedi. Tesisleri ancak bedava verecek olursanız talibi çıkacaktır.»

10 Kasım, 1965

Dünya:

«Alican, TİP'e hangi rejimin taraftarı olduklarını sordu.

«Y.T.P. lideri, TİP'in yalana dayandığını söyledi.»

10 Kasım, 1965

Ulus:

Baş sayfada ve başlıklarında bu konuya hiç yer vermemiş. Ancak yedinci sayfada, küçücük harflerle Y.T.P. liderini şöyle suçlamıştır:

«Alican, sanki hükûmet üyesi gibi davranmış, diğer muhalefet sözcülerinin konuşmalarını cevaplandırmak istemiştir.»

10 Kasım, 1965

Son Havadis:

Alican: «TİP'in tutumu Türkiye'de kanunla men edilmiştir» dedi.

10 Kasım, 1965

Akşam:

Bu konuşmayı, Akşam gazetesinin ancak yedinci sahifesinde bulabilirsiniz. O da gözlükle değil, dürbünle aramak şartıyla!

10 Kasım, 1965

Yeni Gazete:

«Alican konuşurken TİP'liler kızdılar.»

10 Kasım, 1965

TEFTİŞ İNDİRMESİ

MUZAFFER İZGÜ

MİNİBÜS, ani bir fren yaparak tüm ışıklarını söndürdü... Muavin:

— Hayrola usta, sivil savurma mı var yoksa? diye sordu.

Şoför homurdanarak:

— Yoo, kuzu kavurma var, yer misin? dedi. Ulan dilenci eskisi, görmedin mi yanımızdan geçen arabayı? Herif, tam üç kere üstüste sinyal verdi... Memlekette herkes çatır çatır Alamanca, İngilizce öğrenirken, sen daha şu şoför lisanını öğrenemedin gitti be... İnek... Ne demiştim sana? Üç sinyal demek, üçyüz metre ötede zehirli gaz var demektir dememiş miydim?..

— Yani trafik ha usta?

— Yoo, trafik değil, beleş benzin istasyonu... Ulan dangalak, öyle seçimden düşmüş adaylar gibi iki elin böğründe ne duruyorsun, fırlasana!..

Muavin, bu söz üzerine yay gibi fırlayarak kapıyı açtı...

— Haydi bakalım beyâbiler, dedi müşterilere. Bu minibüs trafikteki kafa kâğıdına göre tastamam onbir kişiliktir. Şimdi lütfen onbeş kişi kendiliğinden insin!..

— Bu gece vakti mi? diye homurdandı müşterinin biri.

— Uzun etme be âbi, dedi şoför, biz temelli indirmiyoz ki sizi. Yani ya, bu teftiş indirmesi. Siz şimdi ineceksiniz, biz bu içindeki onbir kişiyi şurat köprüsünden geçirdikten sonra dönüp sizi alacağız.

— Ben inmem, dedi şişman biri.

Muavin sinirli sinirli:

— Babalık, dedi, seni tabanca tehdidiynen bindirmedik. Arabaya kendi gönlünle bindin. Sen kendi namı hesabına bu işin trafiğini de düşünmeliydin. Yani biz seni şimdi kanun namına indiriyoruz anladın mı?

— Ya geri gelmezseniz, diye gençten biri lâfa karıştı.

— Ayıp be ağbi, dedi şoför... Senin bu kelâmın, namussuzum bizim meslek şerefimizi lekeliyor. Geri gelmiyen, koltuktan düşmüş bakana dönsün... Var mı bundan daha büyük yemin?

— Yok vallahi, diye muavin tasdikledi.

Önce sıska bir adam, onun arkasından bir köylü, onun arkasından da onüç kişi, kuzu kuzu indiler...

Şoför, yolun kıyısına eksoz dumanı gibi ektiği ördeklere dönerek:

— Yavaş yavaş, tek sıralı safta yürüyün!.. Sakın diyeyim trafikçilere varmayın. Ben şimdi geri dönüyorum, dedi.

Camının üzerinde «Az Yakar - Çok Kaçar» yazılı minibüs, trafik kontrol ekibinin yanına varınca onlar dur demeden durdu. Bir polis kapıdan başını uzatarak yolcuları saydı, diğer polis de şoförün ehliyetiyle, arabanın muayene kâğıtlarını kontrol etti. Sonra polisler yolculara dönerek:

— Güle güle, iyi yolculuklar, dediler.

Minibüs üçyüz metre açıldıktan sonra yine elektriklerini söndürdü. Muavin kapıyı açarak:

— Haydi bakalım beyler, geçmiş olsun!.. Şimdi sıra ötekilerde. Siz buradan bi yere ayrılmayın, hemen geliyoz, dedi.

Yolcuların onbiri de indi...

— Devam et usta!.. diye bağırdı muavin.

Döndüler... Tekrar trafik ekibinin önünde durdular.

— Gazlasaydın, dedi muavin...

— Ulan hıyar!.. diye kızdı şoför. Hâlâ öğrenemiyeceksin sen bu işin kelâmını... Bu zenaatta trafik ekibinin önünden gazlayıp gittin miydi, heriflere en büyük hakarettir oğlum. Sürat, affederler, farlar bozuk affederler, ehliyet cekette kaldı, affederler... Yalnız ve yalnız bi tek şeyi affetmezler, o da ekip gitmeyi!

Polisin biri yanaşmıştı o anda.

— Seni biraz evvel kontrol etmiştik ya, dedi.

Şoför, en ciddi ve en yumuşak tavrını takınarak:

— Öyle beyefendi, muhterem, kıymetli polis beyâbicim, dedi.

— Nereye bıraktın yolcuları?

— Hıı yolcuları mı abicim?.. Onlar düğüne gidiyorlardı, şuracıkta, köy yolunda indiriverdim.

— Geç, dedi polis.

Gazladı şoför...

— Bak gördün mü avanak? İyi öğren, diye muavine çıkıştı.

Bıraktıkları yolcular, yavaş yavaş yürüyün diye yüksek yerden emir aldıkları için, gayet yavaş yürümüşler, ancak yüz metre ilerliyebilmişlerdi...

— Haydi bakalım, onbir kişi daha binsin, diğer dört kişi de beklesin burada!.. diye muavin emir verdi.

Onbir kişi, apar topar doldular arabaya.

— Gazla usta!..

— Bak ulan kerestey!.. Sen adam olmayacaksın oğlum, olmazsın da. Tembihat yaptın mı hiç yolculara?.. Yoo, ne gezer. Cezayı kendi yiyecek değil ya hırtın... Nasıl olsa bu fakir ödeyecek!

Şoför ayağa kalktı:

— Sayın ağbiler, dedi nutuk atar gibi, şayet olur ki zehirli gazlar sorarlarsa, hemen şuracıkta bindik diyeceksiniz... Anladınız mı, hemen şuracıkta. Kayiş atanın, kayişini atarım namussuzum!

Hiç kimseden ses çıkmadı. Şoför, söndürmüş olduğu elektrikleri yaktıktan sonra arabayı işletti ve dönerek yoluna devam etti.

Trafik kontrol ekibinin yanına yaklaşır yaklaşmaz durdu... Aynı polis, yine aynı arabayı ve şoförü görünce:

— Nereden doldurdun bu yolcuları yahu? diye sordu.

— Vallahi beyyâbicim, ıhı şuracıkta, yerden ot biter gibi bittiler... Sor bak ağbi!..

— Bittik, dedi adamın biri.

Yaşlı bir kadın:

— Vallahi bitti oğlum, dedi.

Muavin:

— Çok yorulmuşlardı da, dedi.

Şoför:

— Sevaptır da, dedi.

Polis de:

— Geç, dedi...

Gazladı şoför. Onları da diğer onbir kişinin yanına bıraktıktan sonra geri döndü. Muavin:

— Şimdi nasıl uyutacağız usta trafikçi ağbilerimizi? diye sordu.

— Ustana bırak ulan, dedi şoför.

Yanaştı ve trafik polisinin dibinde durdu.

— Yine mi siz? dedi polis.

Şoför kızgın kızgın:

— Vallahi beyâbi, dedi, bu zamanda hiç iyilik etmiyeceksin... Tee buradan Damlama'ya kadar ne vereceklermiş biliyor musun? Birer bangnot vereceklermiş... Yazık vallahi be ağbi, namussuzum millî servetnen, şu sizin emeklerinize yazık!.. İndiriverdim ağbi...

— Geç, dedi polis.

Bıraktıkları dört kişinin yanına varınca, yine elektrikleri söndürdüler. Yine yolcular bindi, yine arabanın burnu çevrildi. O zaman muavin:

— Bana bakın, dedi dört kişiye. Şayet trafikçiler size sorarlarsa...

Bu kez ustasına bağırdı:

— Ne desinler usta?..

— Bana bakın beyler, dedi şoför, tam trafikçilerin yanından geçerken içinizden biriniz küfür etmeğe başlayacak. Ama öyle küfür edecek ki, bir tanesi bin batman gelsin!..

— Ben iyi söverim şoför efendi, dedi birisi.

— İyi öyleyse, bu işi sana havale ettik gitti!..

Araba hareket etti Tam trafik polisinin dibinde durunca, şoför:

— Bak polis ağbicim, içeriyi dinle, dedi.

İçerden galiz küfürler geliyordu. Muavin:

— Sövme arkadaş o kadar, ayıptır, diyordu.

— N'olmuş? diye sordu polis.

— N'olacak ağbi? dedi şoför... Meslek haysiyeti olmayan, hem kanı, hem de farı bozuk bi şoför, sizin burada muayene yaptığınızı öğrenince, bu zavallıcıkları öksüz gibi yolun ortasına bırakmış da kaçmış... Namussuzum ağbi, böyle şoförleri kazığa kakmalı... Kimi fazla yolcu alır, kiminin farı bozuk, kiminin ehliyeti yok!.. Yani ya, bir de siz sıkı tutmasanız şu işi, yok mu ya, ağbi o zaman memlekette nüfus plânlaması kendi kendine hallolur gider...

İçerdeki iştaha gelmiş, hâlâ kalaylıyordu şoförü.

— Yavaş gel bakalım, dedi şoför, ne de olsa o da meslektaş sayılır... Kısa kes, götürüyoz işte!..

— Geç!.. dedi polis.

Muzaffer İZGÜ

Hükûmet programını tenkid eden bütün partiler kendi programlarını anlattılar...

— Yeter yahu, bir de senin tenkitlerini mi dinleyeceğiz!

Yolu şaşıran sarhoş

Hayret... Bugüne kadar, hiç gelmedin nazara:
Benden başkası âşık.. Gülünç, acı manzara!..
Kimi sana kavuştu.. Kimi girdi mezara..
Kiminin de çıkardın ipliğini pazara!..

Hiç gelmedin nazara!..

Susadım eceline.. Sakın geçme elime:
Billâhi, yiyeceğim.. Okşamak ne kelime?..
Bakma bükük belime.. Düştün artık dilime:
Ya hemen ezeceğim, seni bulup bir ara,

Ya geleceğim dara!..

Hele bak yavelere: Saklanmışsın bir yere..
Sen suyunu çekmişsin!.. İnsaf; düşün bir kere:
Böyle güüüür gür akar mı hiç kurumuş bir dere?..
Dökülüp saçılışın koskoca Niyagara..

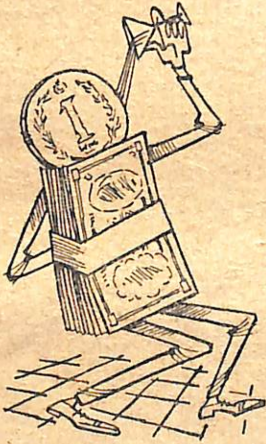
Göz at şu dalgalara!..

Falan Bay besliyor can.. Yüzünden damlıyor kan..
Evine — yağmur değil — yalnız altundur akan!..
Var mı kabarelerden, gazinolardan çıkan?..
Gelsin güzel kadınlar.. Gelsin poker, bakara..

İratlar sıra sıra!..

Yıldız futbolcu!..

Yok bu hayatın dengi: Gece; barlarda çengi..
Çırıl çıplak bir göbek.. Seyrediniz âhengi..
«Binlik»in yüzü bile — utancından — fes rengi!..
Cüzdanı boşaltıyor, bak mideci hıyara:

Kızı çekmiş kenara!..

Öbürü komünistmiş, yoksulmuş.. Hayır; yalaaaan:
Her gün viski içer mi hiç böyle fakir olan?..
Suratında bir maske; o da yapıyor talan:
Seni uçlanmak için, yiyor sık sık papara,

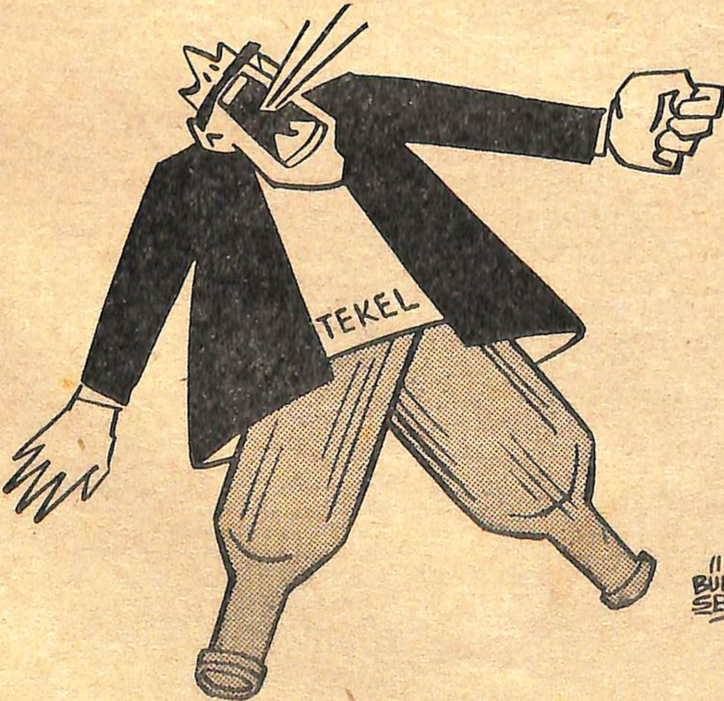
Koparıyor yaygara!..

Şimdi hamam sahibi bak hele dünkü tellâk,
Yanında genç metresi.. Altında bir Kadillak!..
Onu doyuracaksın sen Beyoğlu'nda mutlak:
Kilosu 450.. Kaşık çalsın havyara..

Şampanya 300 lira!..

İçki satışları yüzde elli nisbetinde arttı!

— Haaayt, var mı bana yan bakan!

Yiyin hepsini butun.. Afiyet olsun; yutun..
Ama mise faslını, bir dakika, unutun:
Susanın elini de — parmak ucuyla — tutun!..
Hep bu sarhoşu ara.. Küfür gelmez kantara..

Bastık çünkü mantara!..

Ne dediiin?.. Gözyaşımla dünyayı mı sulayım?..
Her yere mi dalayım?.. Bir «Ağa» mı bulayım?..
Sonra, burnundan düşüp, bin parça mı olayım!..
Düşeş nasip olur mu, şair elinde, zara?..

Bahtı zeytinden kara!..

Ne aşağılık şeysin.. Ne iğrenç bir şeytansın:
Kişinin şerefini, gururunu yutansın!..
Sana el açan değiiiil; sahip olan utansın:
Etek öptürüyorsun onurlu insanlara..

İşte kapanmaz yara!..

Git!.. Sana alışılır.. Hiç doyan var dendi mi?..
Ben kanımı içerim şarabım tükendi mi..
Tokum.. Bitiremedim yiye yiye kendimi!..
Yolu şaşıran sarhoş!.. Sap başka sokaklara,

Gir meyhaneye, bara,
Defol kapımdan: Para!..

Necdet Rüştü EFE

PAZARTESİ

Liz ve ötesi...

Dikkatinizi çekti mi bilemeyiz, bu köşede Liz Taylor'dan bir hayli söz açmışızdır. Nasıl açmıyalım ki her gün gazeteler sayfa sayfa Liz... Birinci sayfada Liz... Üçüncü sayfada Liz... Dünya ondan bahsediyor.

Bir zamanlar Rita Haywort vardı. Allahın günü Rita'nın adını bir kere anmadan akşamı edemezdik. Zaman geçti. Unutuldu Rita. Ve şimdi Liz... Kimbilir kaç yıl daha konuşulacak, ve sonra o da unutulacak. Sinema dünyasının yıldız üreticileri de bir yenisini bulup piyasaya sürecekler.

Her neyse, şimdilik dedikodu âleminin kraliçesi, beyaz perdenin prensesi, menekşe gözlü Liz Taylor'un peşindeyiz. Ve Liz Taylor Türkiyeye gelerek kocası Richard Burton ile Waterlo Savaşı'nın filmini çevirecekmiş. Ve Burton, Büyük Napoleon rolünü oynıyacakmış.

Waterlo Savaşı Napoleon'un Wellingon karşısında yenilgisidir. Acaba Burton, bu filimde Wellington rolünü oynacağı söylenen ünlü İngiliz aktörünü Peter O'Toole karşısında yenilecek midir?

Biliyorsunuz ki Burton'nun da miadı dolmaya başlamıştır. Liz Taylor'un üç beş yılda bir koca yenilemek âdeti olduğuna göre Burton tehlikeli devreye girmiş bulunuyor.

Ve nereden nereye bir fıkra geldi aklımıza:

Koca, hiddetle yatak odasına dalarak karısına bağırmış:

— Artık her şeyi biliyorum!..

Kadın sakin ve müstehzi:

— Öyleyse kocacığım, demiş, söyle bakayım bana Waterlo Savaşı kaç tarihinde oldu?

SALI

Bayrak sopası

Bizim bazı dâvalarımız vardır ki bayrak yarışındaki sopa gibidir. Kuşaktan kuşağa ve elden ele geçer. İstanbulun su, ekmek, et, süt derdi bunlardan bazılarıdır.

Ama son yıllarda bir de Üniversiteye giriş dâvası çıktı ki her yıl tekrarlanır durur oldu. Liseyi bitirmiş olan gençler Üniversitelerde yer bulamıyorlar. Tabii okumaya devam etmek istiyorlar gençler... Çünkü lise eğitimi insana bir meslek kazandırmaz. Liseden diploma alanlar ancak devlet katında memur olurlar. Böylece:

Üsküdardan geçer iken aldı
da bir yağmur
Kâtibimin setresi uzun eteği
çamur...

şarkısına geçmiş kâtip efendi sınıfına girebilirler.

Ama şimdilerde üstüne şarkılar düzülen o eski kâtipler de kalmamıştır, o eski kâtiplerin saltanatı da... Vaktiyle kızlarını vermek için Babıâli'den memur arıyan aileler şimdi başka taraflarda dolaşıyorlar. Artık, tüccara, komisyoncuya, ithalâtçıya, futbolcuya rağbet var. Baremin güdük basamaklarında sürünen memurlara kimse dönüp bakmıyor bile...

Ve her yıl İstanbul caddeleri Üniversiteye giremeyip açıkta kalmış gençlerin gösterilerine şahit oluyor.

Hani bir tek dersten sınıfta kalma dâvası vardı, Millî Eğitim Bakanlığını birbirine katmıştı.

Türkiyede eğitim konusunda iktidarlar birbiri peşinden sınıfta çakıyorlar. Hem de tek dersten değil, bütün derslerden... İlkokul dâvasından Üniversite dâvasına kadar sınav kapılarında çaka çaka başı dönmüş olanların toplumuyuz biz...

ÇARŞAMBA

Püf noktası

Hürriyet gazetesinin Püf Noktası başlıklı bir köşesi var. Oradan bir parça:

«Hafıza kaybının birkaç çeşidi var mıdır? Evet. Hafıza kaybı denilen hal, geçici, periodik, gittikçe artan, kısmî ve doğuştan olma hafıza kayıpları olarak birkaç kısma ayrılır. Hepsinin özellikleri vardır.»

Sayın yazar görülüyor ki asıl önemli hafıza kaybı çeşidini unutmuş. Hafıza kaybının en önemlisi politik olanıdır. Hastalığın bu soydan olanı daha çok seçimlerden sonra görülür. Seçim sırasında seçmenlere söylenen bütün sözlerin ve yapılan vaadlerin seçim günü akşamı oylar sayılır sayılmaz unutulması hastalığın tipik belirtisidir. Milletvekili seçildikten sonra tam dört yıl süren bu hastalık aşağı yukarı politikacıların yüzde doksan dokuzunda sürer. Bu hastalığa tutulanların iyileşmeleri ancak yeni bir seçim kampanyasına başlamakla mümkün olmaktadır. O zamana kadar unutmuş olduğu vaadleri ve sözleri milletvekili adayı dört yıl sonra seçmenlerin önünde bülbül gibi tekrar edebilmektedir.

Bu hastalık henüz ilâcı bulunmuş bir dert değildir. Geniş şikâyetlere yol açmaktadır.

PERŞEMBE

Bıyık yarışması

Biri Gürünlü Mahmut, öteki Çarşıkapılı Recep, ve üçüncüsü Sıvaslı Şaban... Bu üç vatandaşımız bıyık yarışmasına çıkmışlar. Üçü de:

— Türkiyede en uzun bıyık bendedir... iddiasında.

Meydan okumalar, gazetelere demeçler, ve büyük sözler... Bu arada dünya şampiyonluğuna adaylığını koyan bıyıklarımız da var.

Doğrusunu isterseniz biz Türkler bıyığa meraklıyızdır. Amerikada, Almanyada bıyıklı adam pek görünmez. Bizde ise bıyıksız adam azdır.

Üstelik sakal bıyık üstüne hem edebiyatımızda hem atasözlerimizde inciler vardır:

— Aşağı tükürsem sakal, yukarı tükürsem bıyık... bunlardan biridir.

Sakal üstüne yakın tarihimizde ilgi çekici hikâyelere rastlarız: Şinasi, Maarif Encümeninde üye iken çekemezlermiş kendisini... Bir gün Şinasi, saçkıran düştüğü için sakalını kesmiş.. Bunu fırsat bilmişler:

— Böyle ciddi ve yüksek bir encümende sakalsız üye olmaz. Matruş çehresiyle Şinasi efendi Encümenin yüceliğine yakışmıyor... diye karar alıp uzaklaştırmışlar.

Bıyık ise sakaldan da önemlidir. Çünkü erkeklik işareti sayılır. Ve büyük yeminlerimizden biri:

— Bıyığımı keserim... sözü üstünedir.

Bütün bunlara rağmen sağduyu sahibi olanlarımız:

— Sakalla bıyıkla adamlık olmaz. Eğer öyle olsa keçinin sakalı, ve kedinin bıyıkları adam olmalarına yeterdi de artardı... diye çıkmışlar işin içinden.

CUMA

İzm'ler üstüne...

Turizm sanayiimiz gelişiyor. Ama Anadolu otellerinde müşteriye kullanılmış çarşaflı yatak vermek hâlâ usuldendir.

— Bu nedir?.. diye sorduğunuzda.

— Daha tertemiz! İki kere ya yatıldı, ya yatılmadı...

Bu turizm işi bize daha çok uzak galiba... Zaten hangi «izm»i iyi biliyoruz ki sosyalizm, faşizm, nazizm, anarşizm, turizm... Bununla beraber İstanbulun trafik durumuna bakanlar:

— Siz anarşizmi iyi biliyor, iyi beceriyorsunuz... diyorlarmış.

CUMARTESİ

İçki

Geçenlerde bir dostumuza rastladık:

— Gel bir iki kadeh atalım...

— Bıraktım.

— Oooo maşallah ne zamandanberi?

— Dün gecedenberi... dedi ve sustu. Şimdi bunun üstüne bir fıkra:

Oğul içkiye düşkünmüş, babası içkiye karşı. İkisi de birbirinden şikâyetçi.. Baba:

— Vazgeç şu zıkkımdan... diye öğüt vermiş. Oğul:

— Son bir defa beraber içelim, tamam... demiş.

Akşam olmuş. Vakit yaz. Oğul güzel bir masa, özellikle tuzlu mezeler hazırlatmış. Bir kadeh, iki kadeh, üç kadeh, dört, derken kafayı bulmuşlar.

Tuzlu mezelerden yiyen baba sabahı zor etmiş. Ertesi gün dili kuru, damağı ateş... Eğer iki kadeh içmezse olmıyacak. Ne yapsın:

— Oğlum bugün de içelim de artık bundan sonra içmezsin.

İçkinin yörüngesine girdin mi çıkış zordur. Boşlukta dolaşan uzay pilotu gibi olur insan...

Ve bir Arap Atasözü:

— **Her üzüm tanesinde bir şeytan yatar**... diyor.

Anlayınız dünyada ne kadar Şeytan olduğunu... Bu kadar şeytan olduktan sonra bu şeytanların kandırdığı insanların sayısı az mı olur?

Nitekim dünyada içki içenlerin hesabı kitabı belli değildir. İçmeyenleri saymak, içenleri saymaktan galiba daha kolaydır.

PAZAR

Seçim

Portekizde seçimi iktidar partisi kazanmış.

Muhalefet partisi olmadığına göre iktidar partisinin kazanması tabiî idi.

Anlaşılan Portekiz de bu iş kökünden halledilmiş. Vatandaşların hepsi tek partiye oy veriyorlar. Ve sonra keka...

Hani bu kadar basitleştirilmiş bir seçim iyi ama, seçecek bir başka parti olmadığına göre niçin böyle yerlerdeki seçime seçim adı verilir?

«Neler yapmadık şu vatan için...» — Orhan Veli —

TİP — Irgat kardeşim! İşçi kardeşim! Seni istismar ediyorlar!..

Tarihten Çizgiler

çizen: SALİH

[Eskiden ev ev dolaşan bohçacı kadınlar vardı. Hem öteberi satar, hem genç kızlarla delikanlılar arasında çöp çatarlar, bazı da evli aileleri birbirlerine katarlardı.]

— Biraz pahalı değil mi madam Sürpik?..

— Ne diyorsunuz hanımefendiciğim?.. Liyon'un ekstra kalitesidir... Dursun sizde.. Bakınız, iki gün sonra uğrar, cevabını alır!

[Bunu söylerken de genç kızın avucuna mektubu sıkıştırır.]

Yaldızlı levha

ESKİ silâhşorlardan Bayram paşa ağızları köpüklü iki siyah atın çektiği bir fayton içinde Beşiktaştan Galataya doğru geliyordu. O, ne zaman yola çıksa, arabanın iki kişilik yerini tek başına dolduran iri vücudiyle göze çarpar, devrin ürkek insanları kaldırım kenarında el pençe divan dururlardı. İşte bu gün de, lâhzada bir temennah etmekten kolu yorulmuştu.

Bayram paşanın okuması, yazması hiç yoktu ama, gösterişi vardı. Sayei şahanede oluk gibi akan sarı sarı altınları, hiç acımadan harcar, ipekler, yaldızlar, sırmalar içinde gezerdi.

* * *

Araba, küçlü kuvvetli iki bileğin çektiği dizginlerle, birdenbire durmuştu: Bayram paşanın Karaköydeki kunduracısının önüne gelmiştiler.

Paşa hazretleri, ağır vücudiyle dingili bir yana yatırarak indi. Onun teşrifini gören mağaza sahibi yerle beraber selâmlar vererek, çıraklariyle kapının önüne dizildiler.

Bayram paşa, içeri girdi, oturdu. Bir hafta evvel ısmarladığı maskaratasız çekme rugan potinleri alacaktı.

Fakat, paşa hazretleri, daha ayakkabıları giymeden, gözleri, duvardaki (Alış veriş peşindir) levhasına takıldı kaldı. O, ne güzel, ne zarif şeydi: Siyah kadife üstünde altın güller açan o sırma ile işlenmiş harflere, okuma bilmediği halde hayran olmuştu.

Elinde pırıl pırıl kunduralarla bekleyen mağaza sahibine döndü ve ayağa kalkarak emretti:

— Bu ne güzel şey be.. Sizin dükkâna yakışmıyor.. Sar şunu bir kâğıda da bizim konağa götürelim!..

* * *

Kocası gibi okuyup yazma bilmez bir çerkes kızı olan karısı Gülendam hanımefendi de (Alış veriş peşindir) levhasını pek beğenmişti.

Genç ve güzel karısına aşkı fazla olan Bayram paşa düşündü ve onu memnun etmek için levhayı aldı, kendi eliyle karyolasının başucuna astı!

Elinde değil !

Abdülhamit gayet korkak, gayet vehhamdı. Söylenen bir söze, yazılan bir jurnala iftira olduğu belli bile olsa inanırdı. Kimseye itimadı yoktu.

Bir gün, en yakın ve en sevdiği maiyeti erkânından kitapçı başıyı çağırdı:

— Osman efendi, sen ne tarafta oturuyorsun?

— Beşiktaşta efendimiz..

— Evinin yolu bizim biraderin sarayı önünden mi geçer?

— Evet efendimiz..

Abdülhamit, bu cevap üzerine yüzünü buruşturdu, sustu, düşündü ve:

— Kuzum Osman efendi, dedi, yolunu değiştir. Görürler, jurnal ederler de, Allah esirgesin başına bir felâket gelir!

Lâf kıtlığında..

Bir bayram, eski Babıâli efendilerinden biri, ricalden bir zatı ziyarete gider. İçeriye girer, oturur, şekerini yer, kahvesini içer, derken bir şey söylemiş olmak için, ev sahibi sorar:

— Afiyettesiniz, inşallah?

— Teşekkür ederim efendim... İyiyim hamdolsun!

— Peder bey iyidirler inşallah?..

— Çok şükür, efendimiz... Duayı devletleriyle meşguldür.

— Memnun oldum...

Arası üç beş dakika geçer. Başka lâkırdı yok. Derken ev sahibi tekrar suale başlar:

— Biraderinizden haber var mı?.. Nasıldır... İyi ya inşallah?

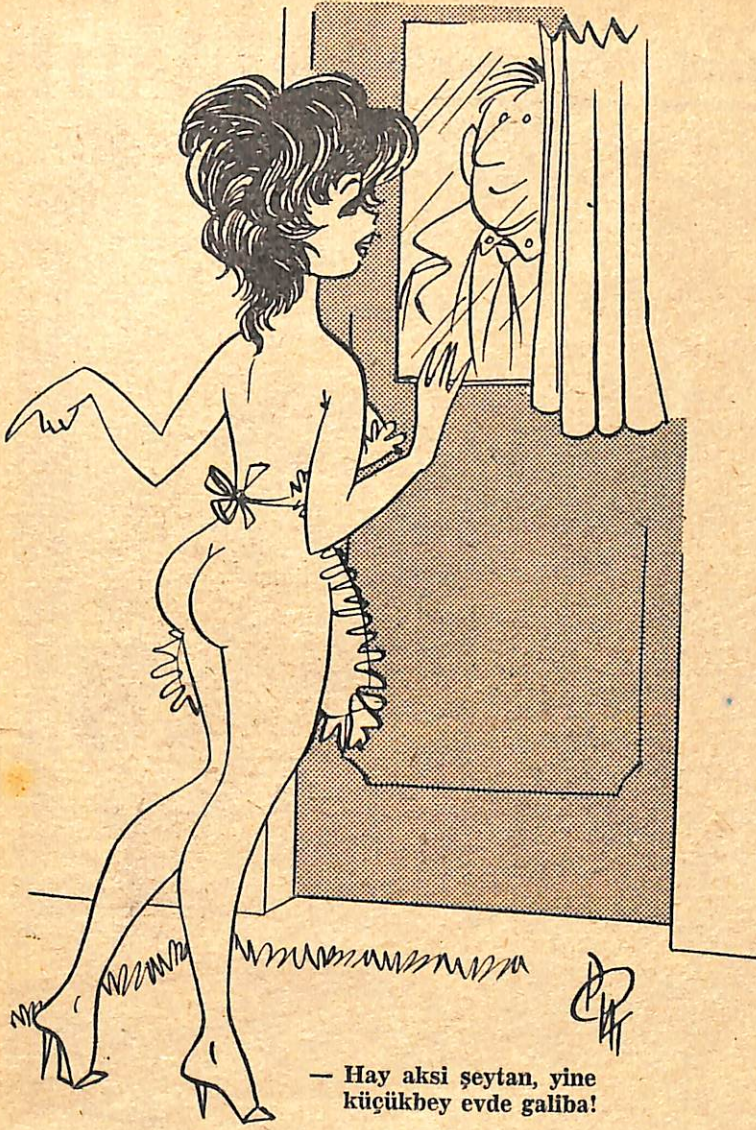
— Duacıdır, efendim. Allah ömürler versin!

— Mahdum?...

— O da eteklerinizi öper.

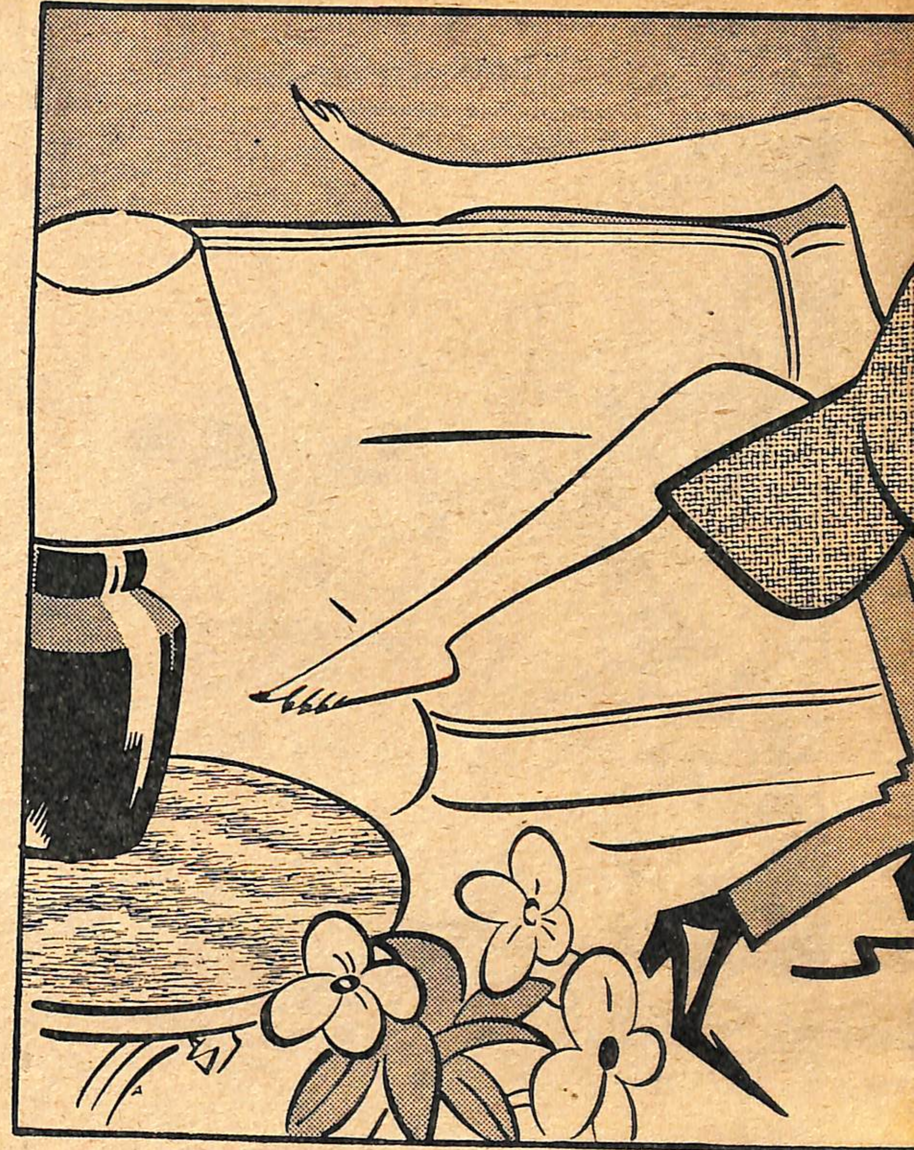
Ev sahibi gene sükût eder. Bir iki dakika daha geçer. O zaman ziyaretçi:

— Efendimiz, amcam bendenizle, kayınbiraderi unuttunuz. Onlar da afiyettedirler, efendim! deyip bir de temanna ederek çıkar, gider.

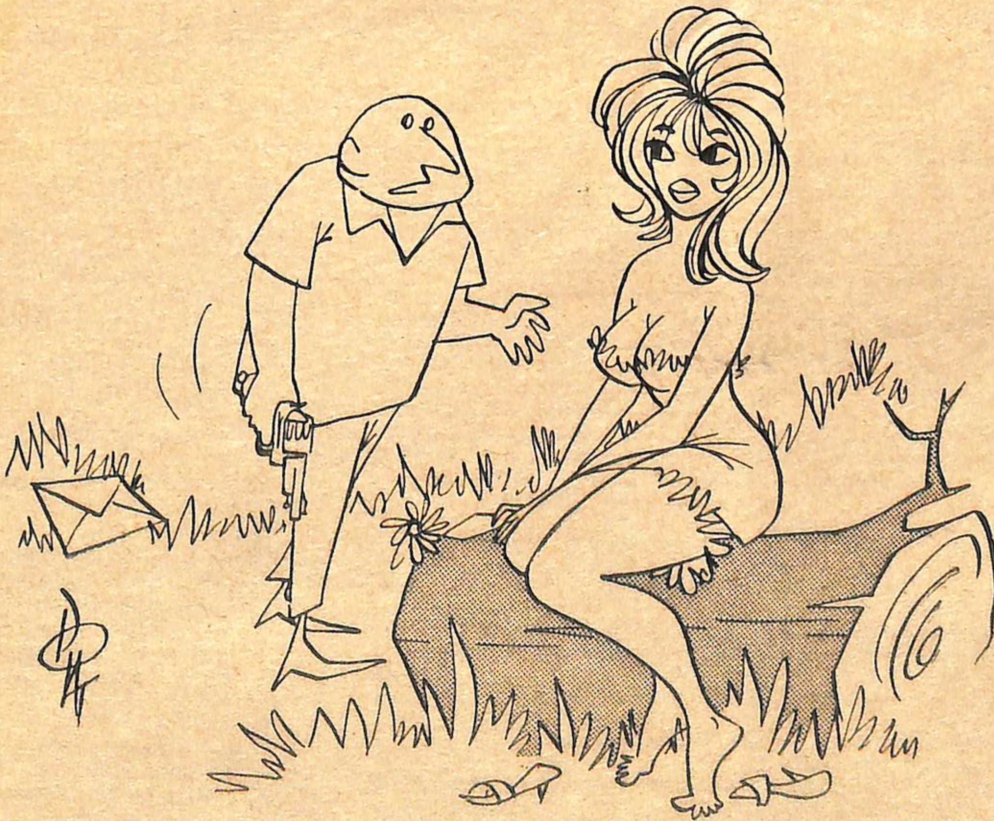

— Hay aksi şeytan, yine küçükbey evde galiba!

[redacted]

— Yine şansınız varmış ki, beni rüyada g

— Yalvarırım bayan, şuradan gidin de işime bakayım!

Bizim ca

Yükü fazla olan gemi batar
Belki biz salimen döneriz e
Her gönülde birer arslan ya
Bizimkinde ise yatar fil, de

* * *

Herkesin ön
Her şeyin b
Heyecan oln
Nasıl devam

Eski nağmeleri çalmıyor sa
Baş döndürmededir aşktaki
Bizim sevdiğimiz en güzel
Neden bize karşı geçmiş gr

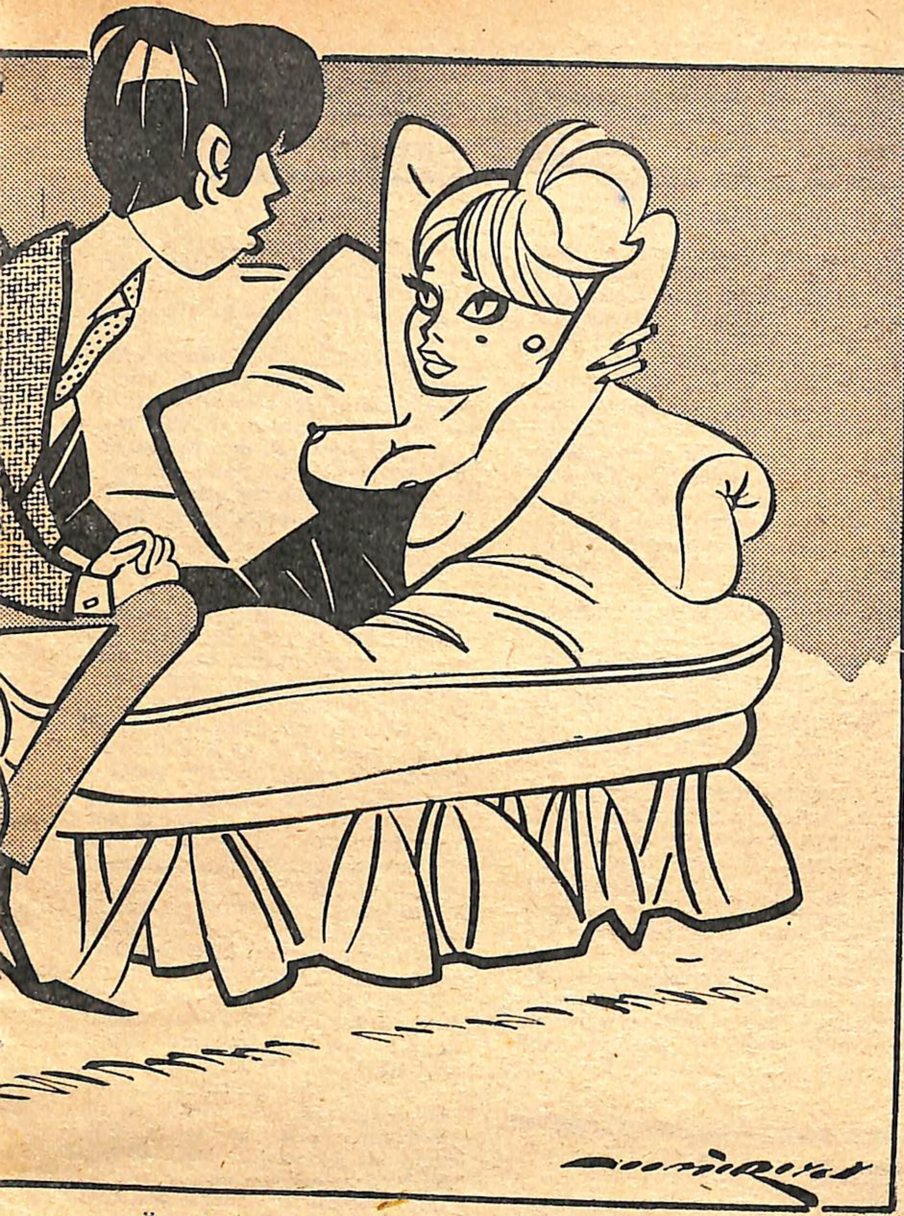
* * *

Arttıkça saçl
Erkek para
Kırkında aza
Fincanın dib

Çocukluk çağından beri du
Bezginlik duymadık hayal k
Dedik ki: Toz olup, yel savu
Gönül kapısını aç seve seve!

* * *

Hiçbir kayda
Şimdi sevişm
Gençlere bu
Bize neden n

orsunuz.. Ötekilerin gözlerine uyku girmiyor!

— Çabuk olun biraz.. Tren kalkıyor..
— Zararı yok, ben yarınki trenle gideceğim!

nız yok mu ?

nış;

de var birkaç fasıl;
a aşk gelir asıl.
kalpte muttasıl,
r insan göreve?

* * *

ar.
r,

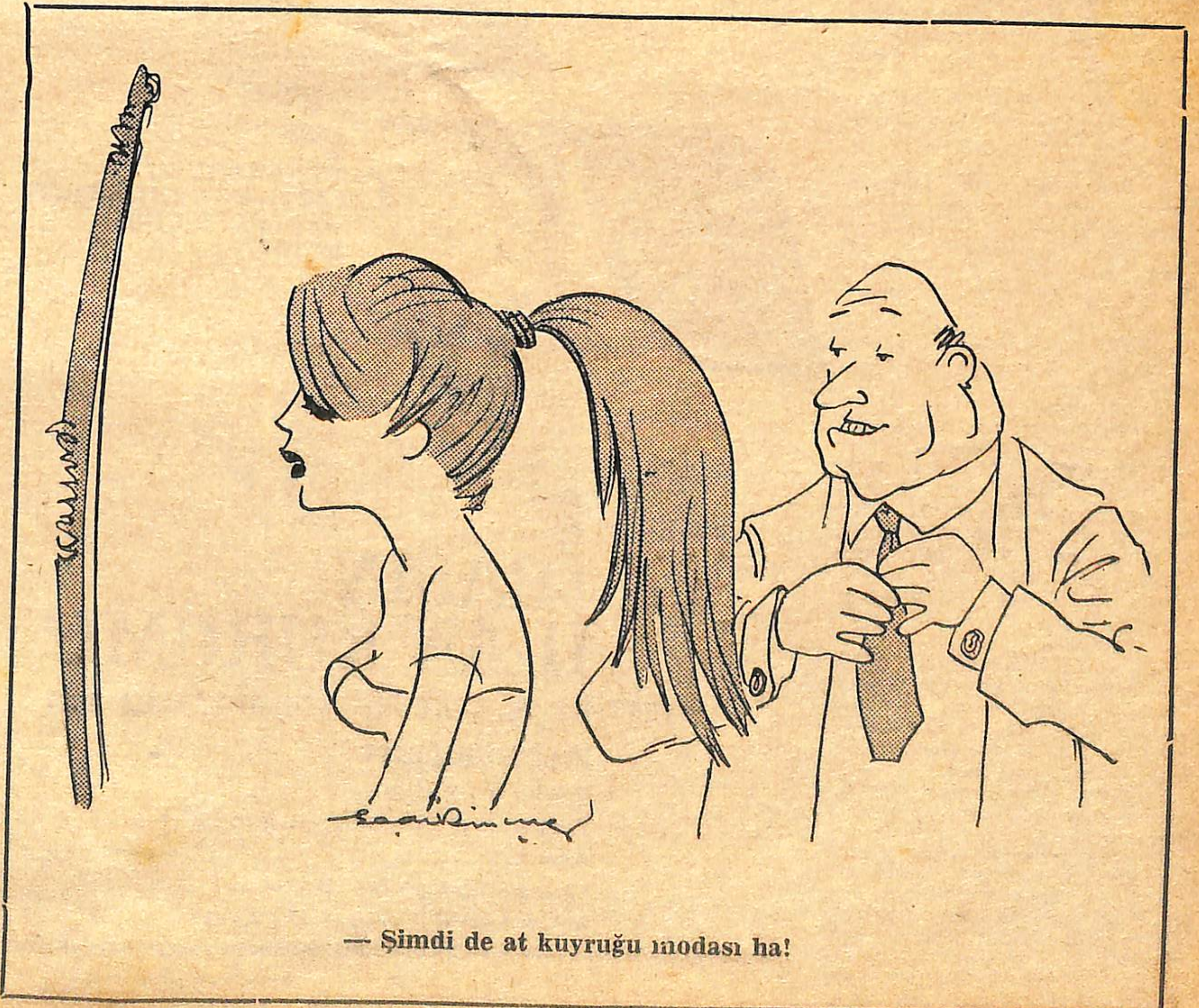
gün be gün aklar;
r, kadın yaş saklar,
lmem ne paklar?
birikir telve..

* * *

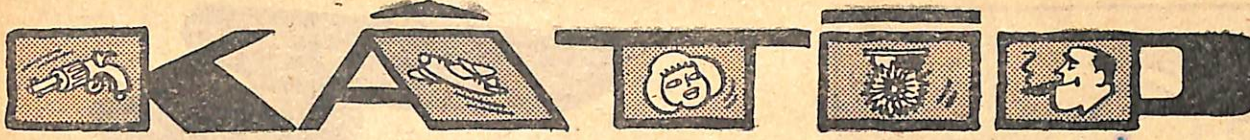
an,
dan.
an,

değildi ilkin;
ğilmiş tekin.
nelâlmış lâkin,
i bu çeşit meyve?

Salâhattin KUTLU

— Şimdi de at kuyruğu modası ha!

Agatha Christie'den:

GÜLTEN SUVEREN

MR. Parker Pyne, arkasına yaslanarak düşünceli bakışlarla ziyaretçisini süzdü. Mr. Roberts kısa boylu fakat sağlam yapılı, mahcup tavırlı bir adamdı. Gözlerinde hem endişeli, hem de ümit dolu bir ifade vardı. Usulca, «Gazetedeki ilânınızı okudum; Mr. Pyne,» diye mırıldandı. «Şu bedbahtlar hakkındaki...»

— «Siz de bedbaht mısınız, Mr. Roberts?»

— «Hayır pek de bedbaht sayılmam. Şükretmem lâzım gelen çok şey var. Kâtibim ben. İşimden memnunum. Biraz para biriktirdim. Çocuklarım sıhhatli...»

— «Ee, o halde ne istiyorsunuz?»

— «Bil.. bilmem ki!» Adamcağız kıpkırmızı kesildi. «Herhalde beni pek gülünç buluyorsunuz?»

— «Ne münasebet!»

— «Ben, kırk sekiz yaşındayım, Mr. Pyne. Bütün ömrüm uğraşıp didinmekle geçti. Çocuklarımızı tahsil ettirebilmek için karımla her türlü sıkıntıya katlandık. Çok şükür vaziyetimiz daha iyi...» Bir an durdu. «Şey.. karım, şuara annesinde. Çocukları da götürdü. Biraz dinlenecek. Kayınvaldemin evi büyük değil. Yani bana orada yer yok. Paramız olmadığı için başka yere de gidemem.. şu günlerde yalnızım. Gözüme gazetedeki ilânınız ilişti... Her gün.. her yerde neler oluyor... Ne maceralar...»

Mr. Pyne, «Yani,» dedi. «Siz de şöyle heyecanlı bir hâdiseye karışmak istiyorsunuz. Öyle mi?»

— «Şey... Galiba... Sonradan eski hayatıma memnuniyetle dönerdim. Fakat artık hatırlayacak bir maceram olurdu.» Endişeyle Mr. Pyne'a baktı. «Herhalde bana yardım edemiyeceksiniz. Korkarım.. korkarım size fazla da para veremiyeceğim.»

— «Ne kadar verebilirsiniz?»

— «Beş sterlin, efendim.» Nefesini tutarak bekledi.

Parker Pyne, düşündü. «Hım... Belki beş sterline bir şey yapabiliriz... Mr Roberts, tehlikeden kaçınır mısınız?»

Mr. Roberts'in uçuk yanakları kızardı. «Hayır, efendim. Kaçınmam. Zaten şimdiye kadar tehlikeli bir şey de yapmadım.»

Mr. Pyne, gülümsedi. «Yarın gelin. Size ne yapacağınızı anlatırım.»

* * *

Mr. Bennington, «Felâket, azizim Pyne,» dedi. «Dün gece Peterfield'i öldürmüşler.»

— «Sahi mi?»

— ««Tabii sahi! Buna hiç şaşmadım. Peterfield inatçının biriydi. Plânları evinde saklamakta ısrar ediyordu. Sonunda böyle oldu işte.»

— «Peki, plânları çalmışlar mı?»

— «Hayır. Profesör Peterfield, komşu kadından tatlılı yahni tarifi almış. Dalgınlıkla bunu kasaya, plânları da mutfak dolabına koymuş...»

— «Neyse...»

— «Fakat plânları Cenevre'ye kimin götüreceğini hâlâ bilmiyorum. Maitland, hastahanede, Carslake ise Berlin'de. Ben Londra'dan ayrılamam. Yani iş yine Hooper'e düşüyor.» Arkadaşına baktı.

Mr. Pyne, «Ve sen onun karşı taraftan para aldığından eminsin...» diye mırıldandı.

— «Evet. Elimde delil yok ama Hooper'in bize ihanet ettiğinden eminim. Muhakkak plânları Cenevre'ye götürmek için yola çıkacak. Sonra güya trende kendisini uyutup, plânları alacaklar. Veya uçağa binerse, muhakkak ıssız bir yerde inecek... Bana emniyetli bir adam lâzım. Onun için geçen gün sana böyle birini bulup bulamıyacağını sordum.»

Mr. Pyne, gülümsedi. «İstediğin gibi birini buldum bile...»

* * *

Mr. Parker Pyne, Roberts'e talimat veriyordu. «Birinci mevki yataklıyla Cenevre'ye gideceksiniz. Orada şu adrese uğrayacaksınız. Bunu hemen ezberleyin ve sonra da kâğıdı yakın. Daha sonra da şu otele giderek talimat bekliyeceksiniz. İşte şunlar Fransız parası. Şunlar da İsviçre... Tamam mı?»

— «Evet, efendim.» Roberts'in gözleri heyecanla parlıyordu. «Şey.. affedersiniz, acaba götürdüğüm şeyin ne olduğunu öğrenebilir miyim?»

Mr. Pyne, büyük bir ciddiyetle, «Rus Çarının mücevherlerinin yerini bildiren bir şifreyi götürüyorsunuz,» diye cevap verdi. «Tabii Kızılların ajanları sizi durdurmağa kalkabilirler. Eğer biri sizinle ahbap olmağa kalkarsa, 'Mirasa kondum, İsviçre'ye tatile gidiyorum,' dersiniz.»

* * *

Mr. Roberts, kahvesini içerek gölün mavi sularına baktı. Hem memnundu, hem de hayal kırıklığına uğramıştı. Mesuttu, zira ömründe ilk defa yabancı bir memlekette, şahane bir otelde kalıyordu. Hayal kırıklığına uğramıştı çünkü Cenevre'ye gelinceye kadar karşısına ne bir kızıl ajan çıkmıştı, ne de esrarengiz bir Rus. Zaten trende rastladığı Fransız tüccardan başka kimseyle de konuşmamıştı. Verilen kâğıtları, Mr. Pyne'in tembih ettiği gibi traş takımının durduğu kutuya saklamış ve sonra da bunu talimat mucibince Cenevre'deki adrese bırakmıştı. Ne bir tehlikeyle karşılaşmış, ne de esrarlı bir hâdiseye karışmıştı. Mr. Roberts, bütün bunları acı acı düşünürken, biri usulca, «Pardon,» diye fısıldıyarak, yanına oturdu. ««Zannedersem müşterek bir dostumuz var. P. P. yi kasdediyorum.»

Mr. Roberts'in kalbi heyecanla 'hop' etti. İşte nihayet esrarengiz bir beyaz Rus'la karşılaşmıştı. Yabancıyı dikkatle süzdü. Adam elli yaşlarında kadardı. Siyah, gür sakalı ve monoklu vardı.

— «Ee.. evet,» diye kekeledi Mr. Roberts.

— «Vazifenizi fevkalâde bir şekilde başardınız. Şimdi sizden bir şey daha rica edebilir miyim?»

— «Tabii, tabii...»

— «Âlâ. Yarın geceki Cenevre-Paris ekspresinde dokuz numaralı kompartımanı ayırtacaksınız... Yolculuk sırasında biri size, 'Affedersiniz, Mösyö, zannedersem siz geçenlerde Grasse'daydınız?' diyecek. O zaman 'Evet,' diye cevap vereceksiniz. 'Geçen ay. Zira ben suni yasemin esansı imal ederim.' Anlıyor musunuz? Ondan sonra o kimseye yardıma çalışacaksınız... Tabancanız var mı?»

Mr. Roberts, şaşaladı. «Ha.. hayır.»

— «Bunun çaresine bakarız.» Sakallı adam, çabucak etrafına bakındıktan sonra Mr. Roberts'in eline bir tabanca sıkıştırdı. «Küçük ama tesirli!» Çabucak ayağa fırlayarak, hızla uzaklaştı. Ömründe oyuncak tabanca bile görmemiş olan Mr. Roberts silâhı cebine atarken, heyecandan titriyordu.

* * *

Cenevre - Paris ekspresi hareket ederken, Mr. Roberts de dokuz numaralı kompartımanın önünde duruyordu. Yolculardan bir ikisini gözü hiç tutmamıştı. Acaba onu, bu adamları gözetlemesi için mi yollamışlardı? Aynı anda koridorun ucunda bir kadın belirdi. Harikulâde güzel, esmer bir kadın. Sırtında pahalı bir kürk, başında şık bir şapka vardı. Boynuna da bir dizi inci takmıştı. Hem zengin, hem de çok asil olduğu anlaşılıyordu. Mr. Roberts'e yaklaşırken duraklıdı. «Affedersiniz, Mösyö. Zannedersem siz geçenlerde Grasse'daydınız?» Sesi, kalın ve âhenkliydi.

Roberts'in kalbi heyecanla çarpmağa başlamıştı. «E... evet. Geçen ay. Zira ben suni yasemin esansı imal ederim.»

Genç kadın ona doğru eğildi. «Bir saat sonra yandaki tuvaletten diğer kompartımana geçin... Dikkatli olun.» Mr. Roberts'in cevap vermesini beklemeden uzaklaştı.

Mr. Roberts o altmış dakikayı rüyada gibi geçirdi âdeta. Heyecanından yerinde duramıyordu. Nihayet tam bir saat sonra tuvalete girerek, diğer kompartımanın kapısını usulca tıkırdattı. Kapı, çabucak açıldı ve genç kadın onu tuttuğu gibi içeri çekti. Kapının sürgüsünü itmeği de unutmadı. Roberts'in nefesi kesilmişti. Ömründe böyle güzel bir mahlûk gördüğünü hatırlamıyordu. Genç kadın, beyaz şifon ve dantelden yapılmış bir elbise giymişti. İri, siyah gözleri korku doluydu. Roberts, romanlarda böyle sahneleri uzun uzun okumuştu. Şimdi ilk defa kendi başına da böyle bir şey geliyordu.

Genç kadın, «Geldiğinize o kadar sevindim ki,» diye fısıldadı. İngilizcesi mükemmeldi ama ecnebi olduğu hemen anlaşılıyordu. «Çok korktum. Vasilievitch, trende. Bunun ne demek olduğunu biliyorsunuz tabii...» Roberts, meseleyi anlamamakla beraber, başını salladı. Genç kadın devam etti. «Onları atlattığımı sanıyordum. Vasilievitch, bundan sonraki kompartımanda. Ne olursa olsun mücevherler eline geçmemeli. Beni öldürse bile taşlar eline geçmemeli.»

Roberts, kati bir tavırla, «Sizi öldüremiyecek,» dedi. «Mücevherleri de alamıyacak.»

— «Peki, mücevherleri ne yapacağım?»

— «Kapı sürmeli...»

Genç kadın acı acı güldü «Vasilievitch için sürmeli kapı nedir ki?»

Roberts, kendisini en sevdiği romanın içine düşmüş gibi hissetmeğe başlamıştı. «Taşları bana verin.»

— «On milyon değerinde onlar.»

Roberst, kızardı. «Bana güvenebilirsiniz.»

Genç kadın, bir an ona baktı. «Evet. Size güvenebilirim.» Yandan aldığı bir çift ipek çorabı Roberts'in eline tutuşturdu. «Mücevherler bunun içinde. Çorabı kendi kom-

BASIN İLÂN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLÂMLARINIZ İÇİN HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlük :
Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 27 66 00 - 27 66 01
Telgraf adresi : BASINKURUMU

(Basın: 19935—263)

partımanınıza saklayın. Haydi. Gidin, artık.»

Roberts, içleri dolu olan çorapları cebine sokarak, başını salladı. «Olmaz. Siz emniyete erinceye kadar nöbet bekliyeceğim.»

Genç kadın, başıyla üst yatağı işaret etti. «İsterseniz oraya çıkın.»

Roberts, kıpkırmızı kesildi. «Yok, yok. Ben tuvalette beklerim.» Telâşla sürgüyü çekerek, dışarı fırladı.

Aradan saatler geçti. Roberts birdenbire irkildi. Kulağına hafif bir ses gelmişti. Usulca kapıyı aralıyarak içeriye baktı. Felâket! Genç kadın, kompartımanda değildi. Üstelik içersi kloroform kokuyordu... Roberst, üzüntüyle koridora fırladı. Genç kadın Vasilievitch'in yandaki kompartımanda olduğunu söylemişti. Ne yapıp yapmalı, zavallıyı o hainin elinden kurtarmalıydı. Ne yapabilirdi? Birdenbire gözleri sevinçle parladı. Koridorun dibinde, bir çiviye asılmış olan kahverengi ceketle, kasketi görmüştü. Kondüktöründü bunlar... Roberts, hemen o tarafa doğru koştu.

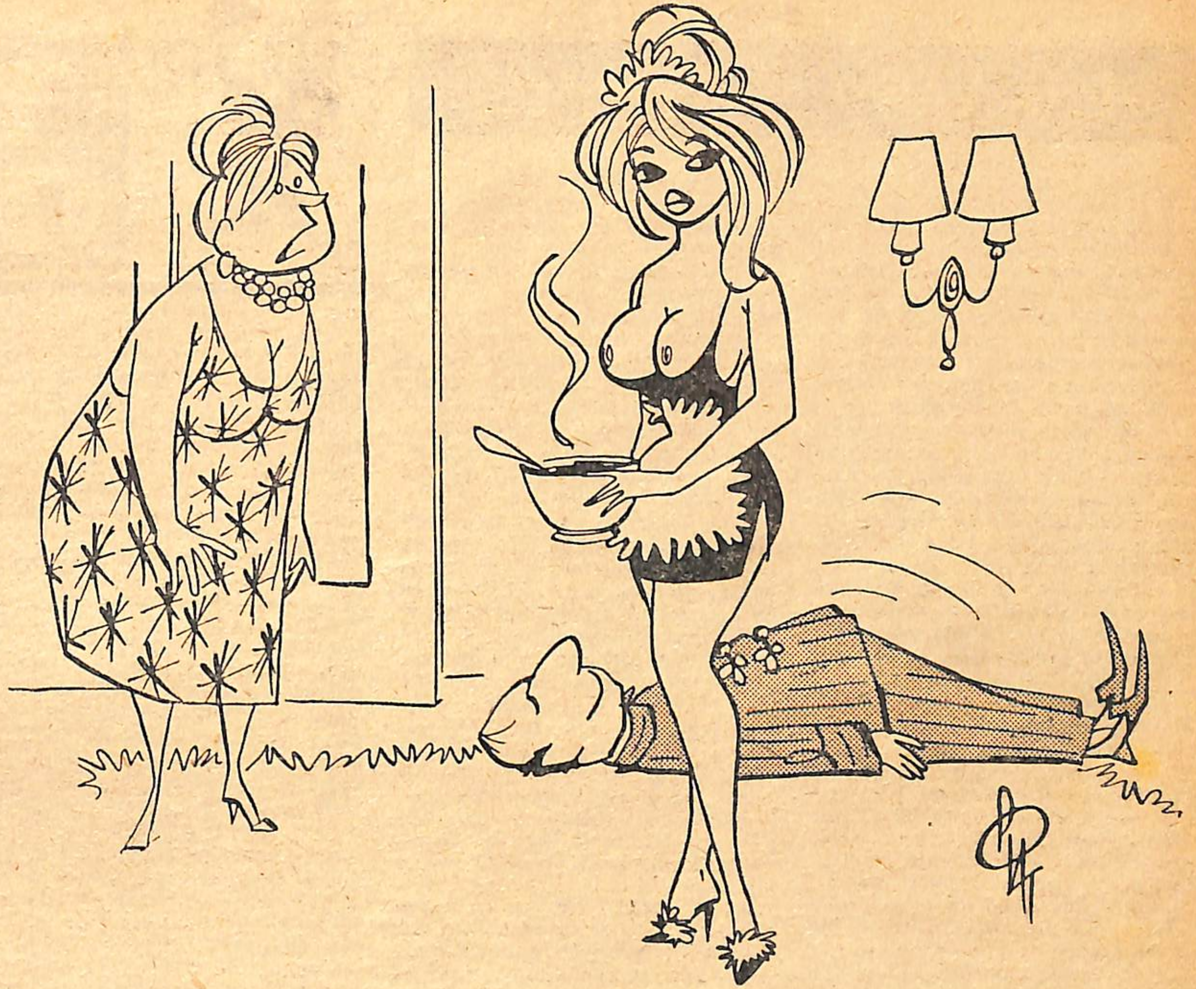
Bir iki dakika sonra ise, sert bir tavırla Vasilievitch'in kompartımanının kapısını vuruyordu. «Mösyö, pasaportunuz! Mösyö!»

Nihayet kapı açılarak, kabak kafalı, aksi suratlı bir adam koridora çıktı. Roberts de onun bu şekilde davranacağını tahmin etmişti. Zira Vasilievitch kondüktörün kompartımana girerek, kaçırdığı kadını görmesini herhalde istemezdi. Roberts, adalelerini gererek, olanca gücüyle adamı yana çekti. Kompartımana dalarak, kapıyı çabucak kapadı. Sürgüyü de itti. Hakikaten genç kadın, alt yatakta yatıyordu. Ağzına bir bez tıkanmış, elleri de bağlanmıştı. Roberts, bağlarını çabucak çözdü. Genç kadın, derin bir nefes alarak ona yaslandı. «O kadar fenayım ki... Kloroformun tesiri olacak. O.. o, mücevherleri aldı mı?»

Roberts, elini cebine vurdu. «Hayır.»

— «Ne zekisiniz... Bilhassa kondüktör kılığına girmeği akıl etmeniz harikulâde... O kadar korkuyorum ki... Sonra siz geldiniz. Vasilievitch, mücevherlerin yerini açıklamadığım takdirde beni öldüreceğini söylüyordu. Ama artık bir şey yapamıyacak. Kendi kompartımanına bile girmekten korkacak. Siz şimdi o ceketle kasketi pencereden atın da başınız derde girmesin. Paris'e erişinceye kadar bu kompartımandan çıkmamanız doğru olur.»

Ondan sonraki saatler yine rüya gibi geçti. Paris'ten uçakla Londra'ya gittiler. Siyah, pırıl pırıl lüks bir araba onları büyük bir malikâneye götürdü. Genç kadınla Roberts'i kapıda, adamın Cenevre'de rastladığı sakallı beyaz Rusu andıran bir adam karşıladı. Kadın, kendisini derin bir hürmetle selâmlıyan adamı Roberts'e de takdim etti. ««Kont Paul Stepanyi.»

— Sana kaç kere söyledim: Evde böyle dolaşma, herifin yüreğine inecek diye!..

Roberts, içi mücevher dolu çorapları Konta teslim etti. Kendisini büyük bir kütüphaneye aldılar. Adam orada bir müddet bekledi. Nihayet Kont Stepanyi yanına geldi. «Mr. Roberts, size minnettarız. Hakikaten cesur ve zeki bir adamsınız. Müsaadenizle size Onuncu Derece St. Stanislaus nişanını takdim edeceğiz.» Roberts, kendisine uzatılan kutuyu açarak içindeki elmaslı nişana baktı. Yaşlı Kont, ilâve etti. «Grandüşes Olga da size bizat teşekkür etmek istiyor.»

Roberts'i büyük bir salona götürdü. Orada, yol arkadaşı genç kadın şahane bir tuvaletle kendisini bekliyordu. «Hayatımı size borçluyum Mr. Roberts.» Grandüşes elini uzattı. Adam, eğilip parmaklarının ucunu öptü. Genç kadın birdenbire ona doğru eğildi. «Çok cesursunuz..» Dudakları birbirini buldu. Baş döndürücü bir parfüm Roberts'in genzini gıcıkladı. Bir an o ince ve güzel vücudü kollarıyla sıkıca sardı.

Mr. Roberts biraz kendine geldiği zaman, o siyah arabayla evine doğru gidiyordu.

O büyük malikânede ise Gransüşes Olga daha doğrusu asıl adıyla Madeleine de Sara, Mr. Parker Pyne'in bürosuna telefon etmekteydi. Zira genç kadın onun yanında çalışıyordu. Kont Paul Stepanyi ise rahat etmek içi beyaz peruğunu çıkarmıştı.

* * *

Mr. Parker Pyne, arkadaşı ile yemek yiyordu.

— «Tebrik ederim. Adamın işi iyi başardı. Karşı taraf uçağın plânını kaçırdığı için dövünüyor olmalı. Adamına götürdüğü şeyin ne olduğunu söyledin mi?»

— «Hayır. Ona bir hikâye uydurdum. Uçak plânını götürmek ona pek heyecanlı gelmiyebilirdi. Adamcağızın eğlenmesini, heyecanlı dakikalar yaşamasını istiyordum.»

Mr. Bennington, hayretle ona baktı. «Uçak plânını götürmek heyecanlı gelmez miydi? Yahu karşı taraf onu acımadan öldürürdü.»

— «Evet. Fakat ben Roberts'in öldürülmesini istemiyordum.»

Mr. Bennington, «Pyne,» dedi. «Sen bu işte para kazanıyor musun?»

Mr. Pyne, içini çekti. «Bazen kaybediyorum. Ama... değiyor...»

* * *

Paris'te üç adam hiddetle kavga ediyordu.

— «Kabahat Hooper'de. Bizi aldattı.»

— «Bence plânlar çarşamba günü gönderildi.»

— «Ne münasebet! Trende ufak tefek bir kâtipten başka İngiliz yoktu. Ağzını aradım. Peterfield'in adını bile duymamıştı. Nedense aklı fikri Çarlık elmaslarındaydı.»

* * *

Mr. Roberts, sobanın başında oturuyordu. Dizinde Mr. Parker Pyne'in mektubu vardı. İçinden elli sterlinlik bir çek çıkmıştı bunun. «Bazı kimselerin teşekkürleriyle...»

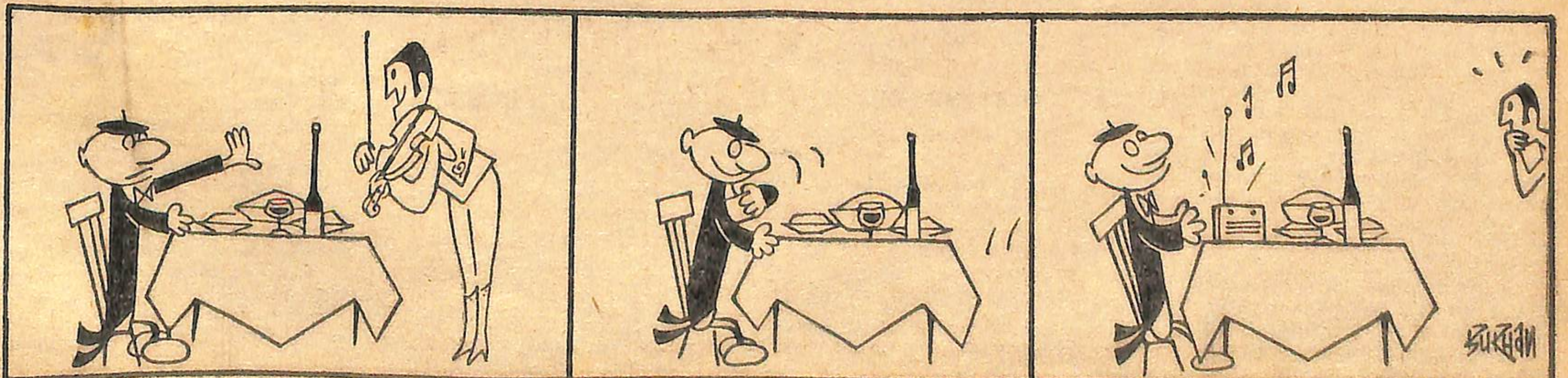
Mr. Roberts, memnun memnun için çekti. Evet... Onun da başından romanlardakine benzer bir macera geçmişti... Onuncu Decere St. Stanislavs madalyasını düşündü. Onu iyi bir yere saklamıştı ama, karısı bulduğu takdirde...

— «Amaan...» dedi. «Madalyayı bir antikacıdan aldığımı söylerim, olur biter...»

Grandüşes Olga'yı düşünerek usulca gülümsedi.

Agatha Christie'den:
Çeviren :
Gönül Suveren

KALENDER NİYAZİ — Çizen: BURHAN

Aziz Nesin'in Romanı

TEK DELİK

— 28 —

Başıma gelenler hiç de görünmez kaza değildi. O tarihten sonra iki sene daha maarif ordusunda hizmet ettim. Takdirnameler aldım ve terfi ettirildim. Felâket en mesut zamanımda geldi. Lisenin müdürlüğüne terfi ettirildiğimin üçüncü günü, savcılığa celp edilip sorgum yapıldıktan sonra tevkif edildim.

Mesele şöyle meydana çıkmıştı. Benim, yerine muallim olduğum ve ismini aldığım Orhan Bey, hakikaten telgrafında bildirdiği gibi, tâyin olunduğu kasabaya geliyormuş. Fakat bindiği otobüs, yolda bir virajda devrilip uçurumdan yuvarlanmış, Orhan Bey de ölmüş. Kazadan haberleri olmayan kasabalılar onun yolunu beklerken, elinde valizle bir adamın otobüsten indiğini görünce beni o Orhan Bey zannetmişler.

Ölen Orhan Beyin karısı, kendisine ve çocuklarına kocasından maaş bağlanması için Maarif Vekâletine müracaat etmiş. Maarif Vekâleti memurları, kadının istidasını görünce şaşmışlar. Çünkü Orhan Bey hizmetini ifa ediyor ve maaşını alıyor. Onlar kadına cevap vermişler, kadın onlara bir daha yazmış. Böylece aradan üç yıl geçmiş. Zavallı kadın Maarif Vekâletine bir türlü kocasının öldüğünü, zavallı Maarif Vekâleti de dul kadına Orhan Beyin muallimlik yapmakta olduğunu bir türlü isbat edemiyormuş. En nihayet mesele anlaşılmış. Tahikat için mektebe gelen evraktan benim haberim yoktu. Gizli yürütülen tahkikatı, ben ancak savcının karşısında anladım.

Savcı:

— Sizin asıl isminiz nedir? dediği zaman birden her şeyi anladım, bayılacak gibi oldum. Hakikat o kadar meydanda idi ki saklıyacak bir şey yoktu. Esasen saklıyamazdım da... Size şimdi tuhaf gelir ama, yalan söylemek elimden gelmez. Ben çok az yalan söylemişimdir. Savcıya her şeyi itiraf ettim. Ve ertesi gün de gazetelerin birinci sahifeleri sabıkalı sahtekâr Ferid'in resimleriyle doldu: Üç senedir muallimlik yapan ve lise müdürlüğüne terfi ettirilen ve Maarif Vekâletinden birçok takdirnameler almış bulunan bir sahte mualim yakalandı!

Paşazade'nin namusu

Kız Cemil'i sübyan koğuşuna attıklarındanberi, Anasını Satan Süleyman'ın sesi daha boğuklaşmış, gözleri daha kanlanmıştı. «Kazık kadar herif sübyan koğuşuna sokulur mu ulan!» diye barbar bağırmış, kapı gardiyanı Zekeriya Baba'nın anasına avradına günlerce sövmüştü. Kapı gardiyanı, ne diye hapisanenin içişlerine burnunu sokuyordu?

Ayıboğan Murat, işi ahlâk yönünden alıyordu. Bunca yılın kaşarlanmış kız Cemil', sübyan koğuşundaki on-onbir, en büyüğü onbeş yaşlarındaki çocukların ahlâkını bozacaktı. «Alışmış kudurmuştan beter» olduğu için, Galata karılarından azgın olan Kız Cemil sabi sübyanı baştan çıkaracaktı.

Kız Cemil yüzünden bir zamanlar kanlı bıçaklı olan Anasını Satan Süleyman'la Ayıboğan Murat, işte bu ahlâk meselesinde şimdi birleşiyorlardı.

Yaşlılar, her kış tekrarladıkları gibi, o kış da İstanbul'da görülmedik bir kış olduğunu söylüyorlardı. Sık sık «kırk yıldır İstanbul'da böyle bir kış olmadı» diyorlardı. Isınacak bir ocak başı bulamayanlar, kirli yorganlarının altında uyuşup duruyorlardı. Koğuşa mangal sokmak yasaktı. Bu yasağı, hapishanenin bütün öbür yasakları gibi, ancak Anasını Satan Süleyman'la Ayıboğan Murat ve onlar gibi olan birkaç hapisane ağası bozabiliyordu.

Cezaevinin ortabahçesi karla örtülüydü. Koğuş pencerelerinden bakılınca cezaevi camisinin saçaklarından sarkmış sipsivri uçlu buzlar görünüyordu. Bu buzlar, cami kapısının üstündeki arap harflerle yazılı âyeti örtmüş, yalnız aradan «mevt» kelimesi okunabiliyordu.

Kışın şiddeti arttıkça, cezaevinin de müşterileri artıyordu. Her kış cezaevine girenlerin sayısı yaz ve bahar aylarına göre artardı. Ama bu kış olduğu kadar tutuklu sayısı hiç artmamış deniliyordu. Koğuşdolmuş da taşıyordu. Her gün cezası dolup tahliye edilenlerden bir takımı, ya hemen ertesi gün, ya da birkaç gün sonra yeniden bir suç işleyip cezaevine girmenin bir kolayını buluyorlardı. Ne de olsa cezaevi, yangın yerlerinden, boş arsalardan, yıkıntılardaki kovuklardan daha sıcaktı, hattâ sabahçı kahvelerinden bile daha konforlu sayılabilirdi.

Kız Cemil'in sübyan koğuşuna atılışından sonra Anasını Satan Süleyman'la Ayıboğan Murat, cezaevine yeni tutukluların getirildiği her akşam saatlerinde Kapıaltı'na gidip yeni gelenleri teftişe başladılar. Geelnlerin içinde kendilerince uygun birini arıyorlardı. Bulabilirlerse seçip onu koğuşlarına alacaklar, koruyacaklar, Kız Cemil'i de böylece unutacaklardı. Bu yüzden Kız Cemil'den boşalan ranza kimseye verilmemiş, boş tutuluyordu. Oysa koğuş o kadar kalabalıktı ki, Âdembaba koğuşunda bir ranzada iki, bazan da üç kişi bir arada yatmaktaydı.

Günler iyice kısalmıştı. Cezaevine akşam, dışardan çok daha erken iniyordu.

Günlerdir kimseyle şakalaşmayan Anasını Satan Süleyman, o akşam Kapıaltından koğuşa güleryüzle dönmüştü. Koğuşa sayıma gelen başgardiyanla şakalaşmıştı bile. Sayımdan önce de, koğuş meydancısıyla karantina koğuşunda yeni gelen bir tutukluya bir tepsi içinde üç kap yemek göndermişti. Ünlü bir sabıkalı cezaevine gelince böyle ağırlanırdı. Ama bu akşam Anasını Satan Süleyman'ın tepsi içinde yemek gönderdiği ne tanınmış bir kabadayı, ne de bir ünlü sabıkalıydı. Bu, Anasını Satan Süleyman'ın günlerdir umutla beklediği bir delikanlıydı. Cezaevine giren tutuklular ilk onbeş gün karantina koğuşunda bekletildikten sonra öbür koğuşlara dağıtılırlarken, Anasını Satan Süleyman bir kolayını bulup, korumakta olduğu genç misafirini karantina koğuşuna sokulduktan dört gün sonra kendi koğuşuna aldırtmıştı. Kız Cemil'den boşalan ranzaya yerleştirilen delikanlı, ancak yirmi yaşında gösteren, yanakları ayva tüylü, bıyıkları yeni terlemiş, kumral, tozpenbe derili, inceden bir delikanlıydı.

Kız Cemil'den boşalan ranza koğuşun ta dibindeydi. Anasını Satan Süleyman'ın ranzasıysa, koğuş kapısının karşısındaydı. Düşmanlarının saldırılarına ve bir tehlikeye karşı her an tetikte olmaları gereken hapisane ağaları koğuş kapısını yattıkları yerden görebilecekleri ranzayı seçerlerdi. Anasını Satan Süleyman, yeni gelen delikanlıyı yanındaki ranzaya aldırtmak istedi. Yanındaki ranzada Paşazade Ferit Bey yatmaktaydı. Paşazade'ye ranzasını değiştirtmek için çok uğraştı, rica etti, tehdit savurdu, para teklif etti. Neyine güvendiği bir türlü anlaşılamayan Paşazâde, ranzasının değiştirilmesine razı olmadı. Bunca yılın kurt Paşazâdesi, koğuşun ağasına boşveriyordu. O korkak, pısırık sahteci Ferit Bey birden celâllenmişti. «Su testisi su yolunda kırılır. Elinden geleni ardına komasın!» diye Anasını Satan Süleyman'a açıkça meydan okumaya bile başlamıştı. Yaşlı sahteci, zorlandıkça kabadayılaşıyordu. Yani namlı kabadayının sopasından, muştasından, falçatasından korkmuyordu.

Anasını Satan Süleyman, kulağından tuttuğu gibi ihtiyarı kaldırır öteyana atardı ama, eli kalem tuttuğu için Paşazâde'den çekiniyordu. Ferit Beye «Kaleminden kan damlar» denilirdi. Herif kafası kızar da Adalet Bakanına bir dilekçe yazıverirse, Anasını Satan Süleyman'ı bir Anadolu hapisanesine sürgün ediverirler, kabadayının da bütün dümeni bozulurdu. Bıçaklamaya gelince, bu Paşazâde kart ineğinin pıhtılaşmış kanını dökmeye değmezdi. Onun tutkal kanı, Anasını Satan Süleyman'ın eline yıvışır ve namını pisletirdi. İşte bu yüzden eski bir hapisaneci olan Süleyman işleri güzellikle yoluna koymak istiyordu.

Delikanlı durmadan ağlamaktaydı. Ağlamadığı zamanlar da gözleri buğulu, yüzü ağlamaklıydı. Nişanlısını tabancayla vurmuş, kurşun kızın yüzünde iz bırakmıştı. Delikanlı bunun bir kaza olduğuna yemin edip duruyordu. Zengin bir ailenin çocuğu olduğu için, kuvvetli avukatlarının sayesinde tutuksuz yargılanmış, ama sonunda üç yıla hüküm giyince cezaevine sokulmuştu.

Anasını Satan Süleyman koruyucu kanatlarını zavallı delikanlının üstüne germişti. Onun başkalarıyla konuşup görüşmesine hiç meydan bırakmıyordu. Süleyman belâsından çekinenler de delikanlıyla konuşmaktan çekiniyorlardı. Koğuştakiler, bu delikanlının varlığından habersizmiş gibi davranınca, delikanlı da bir gölge gibi yaşamaya başladı. Hattâ Ayıboğan Murat bile, koğuşta gereksiz bir çıngarın çıkmaması için delikanlının varlığından habersizmiş gibi davranıyor, yine akşamları Kapıaltı'na giderek yeni gelenler içinden kendisine bir «ruhberaber, canyakın» arkadaş seçmeye çalışıyordu.

Gölge sessizliğiyle yaşayan delikanlıyla, Anasını Satan Süleyman'ın dışında yakından ilgilenen yalnız Paşazâde Ferit Bey'di. Paşazâde hep tilki uykusunda, kulaklarını dikmiş, gözlerini kısmış, Anasını Satan Süleyman'la delikanlıyı hep dikizliyordu. Her gittikleri yerde onları izliyor, yanlarına sokulup onların fısırfısır konuşmalarını dinliyordu. Süleyman, Paşazâde'den kurtulmak için, kolunun altına aldığı, elini boynuna doladığı delikanlıyı duvar diplerine, tenhalara, koridor loşluğuna sokuyor, ona durmadan bir şeyler anlatıyordu. Ferit Bey de gölgeleri gibi arkalarındaydı.

Bir sabah Paşazâde Ferit Bey, ranzasında, kirli battaniyesinin altında sudan çıkmış it gibi büzülmüş titremekteyken, koğuş meydancısı ona bir bardak demli çay uzattı. Paşazâde:

— Ben çay istemedim... dedi.

Meydancı, yılışarak:

— Sülüman Ağa gönderdi... dedi.

Ferit Bey:

— İstemem!.. diyerek bardağı yavaşça elinin tersiyle itti.

Öğleyin de meydancı, içinde etlisi, pilâvı ve tahan helvası olan yemek tepsisini Paşazâde'nin önüne koydu:

— Sülüman Ağa gönderdi Ferit Bey...

(Devamı var)

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire: 3. İstanbul

Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı : 100 kuruştur.

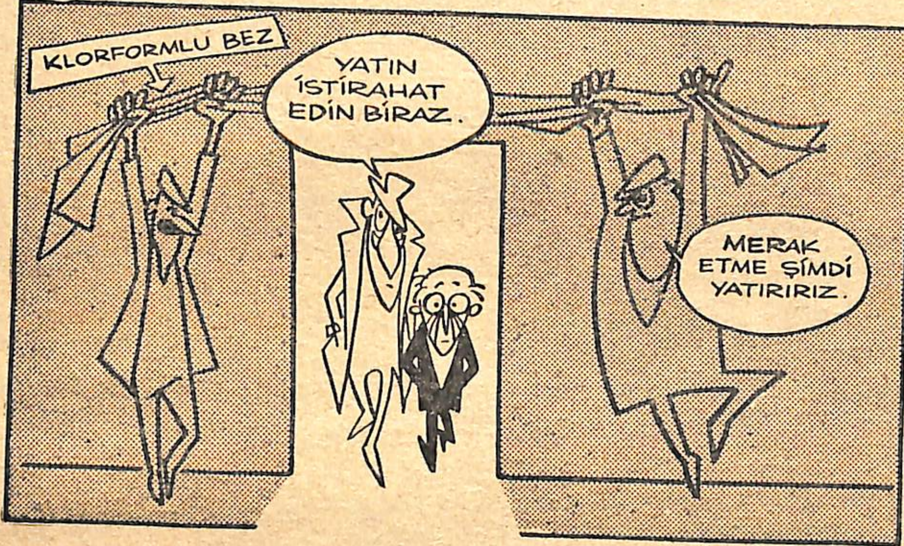
Yengeç Teyfik

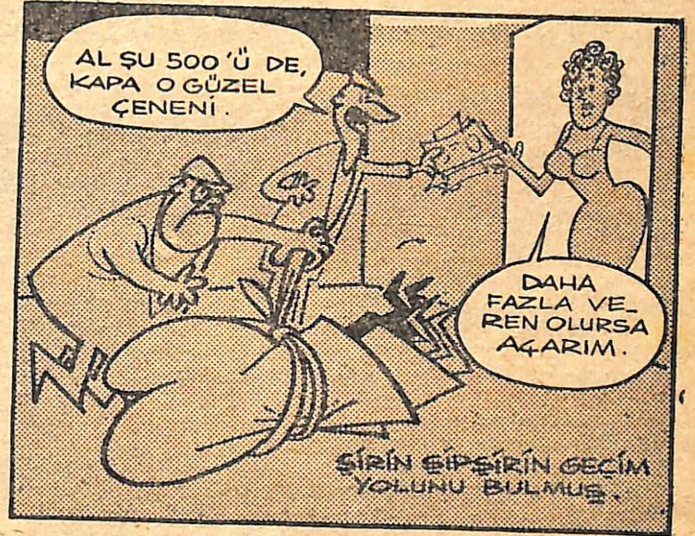
ÇİZEN: SEMİH BALCIOĞLU

3

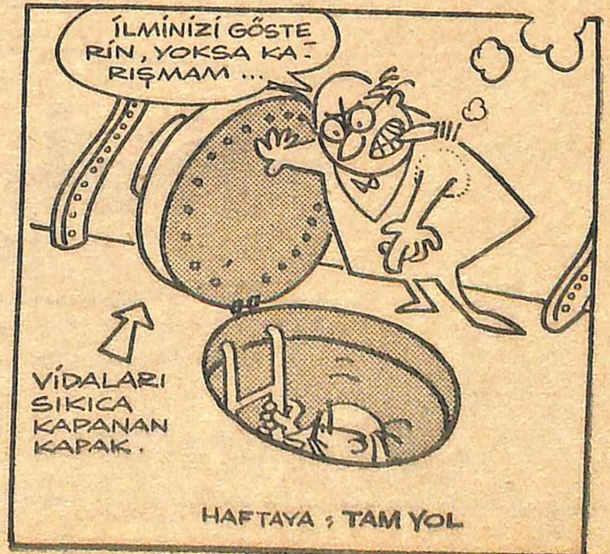

SUDA OTOMATİKMAN ŞİŞEN YENGEÇİN PARDESÜSÜ CAN YELEĞİ VAZİFESİ GÖRÜR. TEYFİK YÜZE DURSUN BİZ YİNE YATA DÖNELİM...

Hiç böyle bir şey düşündünüz mü?

ÇOK, ama çok eskidendi; eskidendi demekle o ucu görünmeyen uzak geçmişi tam mânası ile anlatmış olmuyoruz ama elden ne gelir, bu kelime en uygunudur dediler...

Evet nerede kalmıştık?... Eskiden, çok eskiden, eskiden de eski, pek çok eski bir zamanda...

Bir gün... Hayır canım ne bir günü, o zaman ne gün vardı, ne gece... Öyleyse bir vakitler. Ama vakit de yoktu ki... Neyse, ne diyelim, vakit diyelim bari... Bir vakitler kafasına... Ama kafa da yoktu ki... «Aklına» desek daha iyi olacak galiba... Bir vakitler adamın biri aklına ille de bir şey yapacağım diye koyar.

İçmek istiyordu. İçsin, iyi güzel ama, neyi içsin? Ne rakı vardı, ne şarap, ne de votka. Su bile yoktu. Herhalde siz hiçbir zaman, bunların bir sivri akıllı tarafından icat edildiğini düşünmemişsinizdir, çünkü ne de olsa yirminci asrın insanısınız, bütün bu ıvır zıvırı hazır bulup kondunuz. Nerede canım? Benim bu bahsettiğim vakitte daha «tekâmül» denen şey yoktu.

Baktı ki içecek şey yok, bari yiyeyim dedi. Peki yesin canım, bize ne. Bak şimdi yine karışıyor diyecekler, ne derlerse desinler, konuşacağım işte. Yesin, yesin ama neyi? Beğendili kebap, lâhana dolması, omlet, turşu, hoşaf nerede? En güzel rüyaları görse bile bunları göremezdi, çünkü yoktu ki... Zaten rüya da yoktu... Siz hâlâ bütün bunlar dünya kurulalı beri var zannedin; yoktu işte, hiçbiri yoktu...

Yiyemedi, içemedi; ne yapsın, biçare? Ben de şarkı söylerim, dedi. Söylesin bakalım. Ama söyleyemez, zira ne şarkı vardı, ne de türkü... Kalb yok, aşk yok, çiçek yok, böcek yok, piyano yok, keman yok, çatlak seslerden rahatsız olup sopayla tavandan işaret veren komşu yok, yok, yok, yine yok...

Madem şarkı söyliyemedim, dans ederim olur biter, dedi. Ama nerede dansedeceğim? Kayıp düşmek için cilâlı parke yok, şıkır şıkır avizelerin aydınlattığı salonlarda balo yok, ince belli, kabarık etekli elbiseler yok.

«Yiyemedim, içemedim, şarkı söyliyemedim, dans edemedim, vay kara talihim; ben de bir kenarda kıvrılır uyurum.» Bir kere, «bir kenar» diye bir yer yok, zaten «yer» de yok. Üstelik ilk önce söylemiştik, gece de yok. Bu yetmiyormuş gibi yatak yok, somya yok, yastık yok, yorgan yok, çarşaf yok...

Şöyle bir düşündü; «en iyisi, severim» bundan daha güzel eğlence olabilir mi? Yanarım, tutuşurum, ölürüm, biterim, kıskanırım, hattâ döverim bile onu... Onu... «O» kim?... Kimi döverim? Kimi kıskanırım? Hem kimden? Kim için ölüp biter, yanıp tutuşurum? «Bir esmer için.» Esmer yoktu ki... Sarışınla kızıl da yoktu. Saç bile yoktu, tabii perük de, takma saç da, tarak da, toka da yoktu. Hem zaten kadın yoktu ki canım...

«Madem yapacak iş yok, en iyisi öleyim, dedi. Ölmek istiyorum. Evet ölmek en iyisi... Ölmek istiyorum ama, istemekle bitmiyor ki... Nasıl öleceğim?» Sarayburnu yok, ip yok, tabanca yok, karı dırdırı yok, zehir yok, doktor yok, yok da yok, yok baba yok...

Bir anda durgunlaştı, hiçbir şey istemiyordu... Ne korkunç bir vaziyet... Hayır canım, üzülmeğe değmez, bu vaziyet hiç de korkunç değil... O anlattığım vakitlerde vaziyet yoktu, korku da yoktu, korkunç nereden olsun?... Keder, neşe, bunlar hep bizim sonradan işsiz güçsüzlüğümüzde elimiz boş durmasın diye uydurduğumuz şeyler...

Hikâyemizin sonu... Sonu mu?... Son diye bir şey yoktu ki. Daha «son» icat edilmemişti...

Adapte eden:
GÜLÇİÇEK

※

Fikir ayrılığı

İki samimî arkadaştılar. Aralarında fikir anlaşmazlığı yoktu. Günün birinde araları bozuldu. Bunu merak eden bir dostları, kapı komşularına sordu:

— Yahu bizim Sami ile Abtinin neden bozuştuklarını biliyor musun?

— Biliyorum, anlatayım: Sami «Dünyada benim karım kadar iyi öpüşmesini bilen kadın yoktur?» demiş, Abti de: «Hayır, demiş, hiç de öyle değil..» ve bu yüzden araları açılmış!

* * *

Maç

Yağmur, bütün gün ve gece hiç durmadan yağmıştı. Ama hakem gene de maçın oynanabileceği kanısındaydı. Misafir takımın kaptanı hırsından deliye dönmüştü, elinden hiçbir şey gelmiyordu.

Hakem;

— Oyun için kalenizi seçin? deyince;

— Peki! dedi kaptan, akıntıyla beraber oynıyacağız!

* * *

Araba

Fransızların meşhur mizahçısı Tristan Bernard otomobilini aldığı firmaya uğradı.

— Teknik işler müdürüyle görüşmek istiyorum! dedi.

Müdür O'nu kabul etti:

— Üç günde otomobil yaptığınızı duydum!

— Doğrudur Mösyö! Tam üç günde yapıyoruz. Çoğu zaman da üç gün bile sürmüyor.

Tanınmış mizahçı üzgün bir tavırla:

— Gördünüz mü, bende şans yokmuş! dedi. O araba da kalkmış bana isabet etmiş!...

Sadece DORMEUIL'ün ve ALTINYILDIZ'ın çeşitleri arasında bulunan nadir bir kumaş

KIŞLIK ALPAKA

Altınyıldız'ın Holiday markalı kışlık alpakaların-dan bir miktar piyasaya dağıtılmıştır.

Altınyıldız Avrupada Aranan Yerli Kumaşlar

(Manajans: 1689—264)

GÜLİVER BİLGİÇLER ADASINDA

BÜLENT SEREN

23

"GÜLİVER, ÖLÜMSÜZ YAŞAMANIN HEYECANINA KAPILARAK DOSTLARINA ÇEKTİĞİ NUTKUN KARŞILIĞINDA, ONLARIN HAYRET VE İTİRAZLARIYLA KARŞILAŞMIŞTI..."

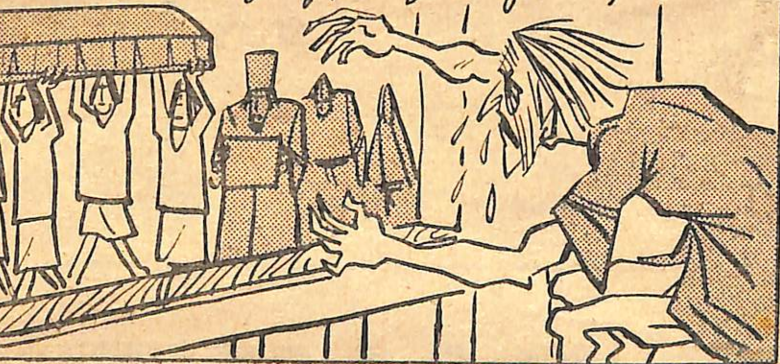

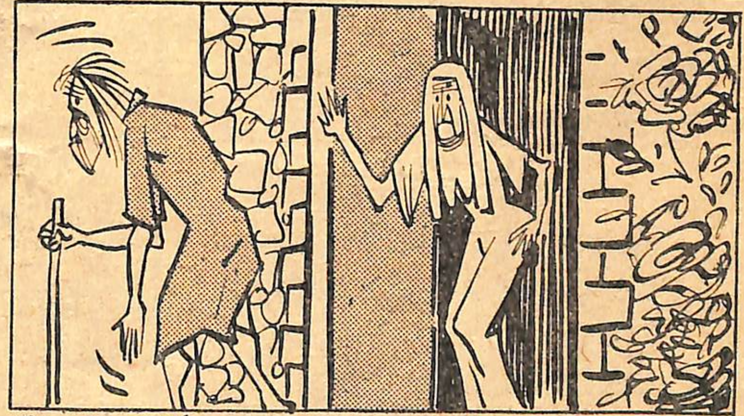

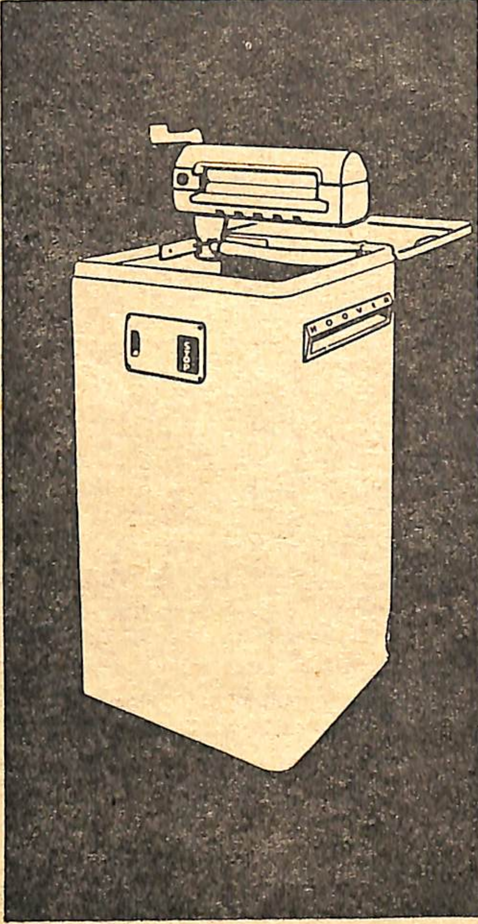

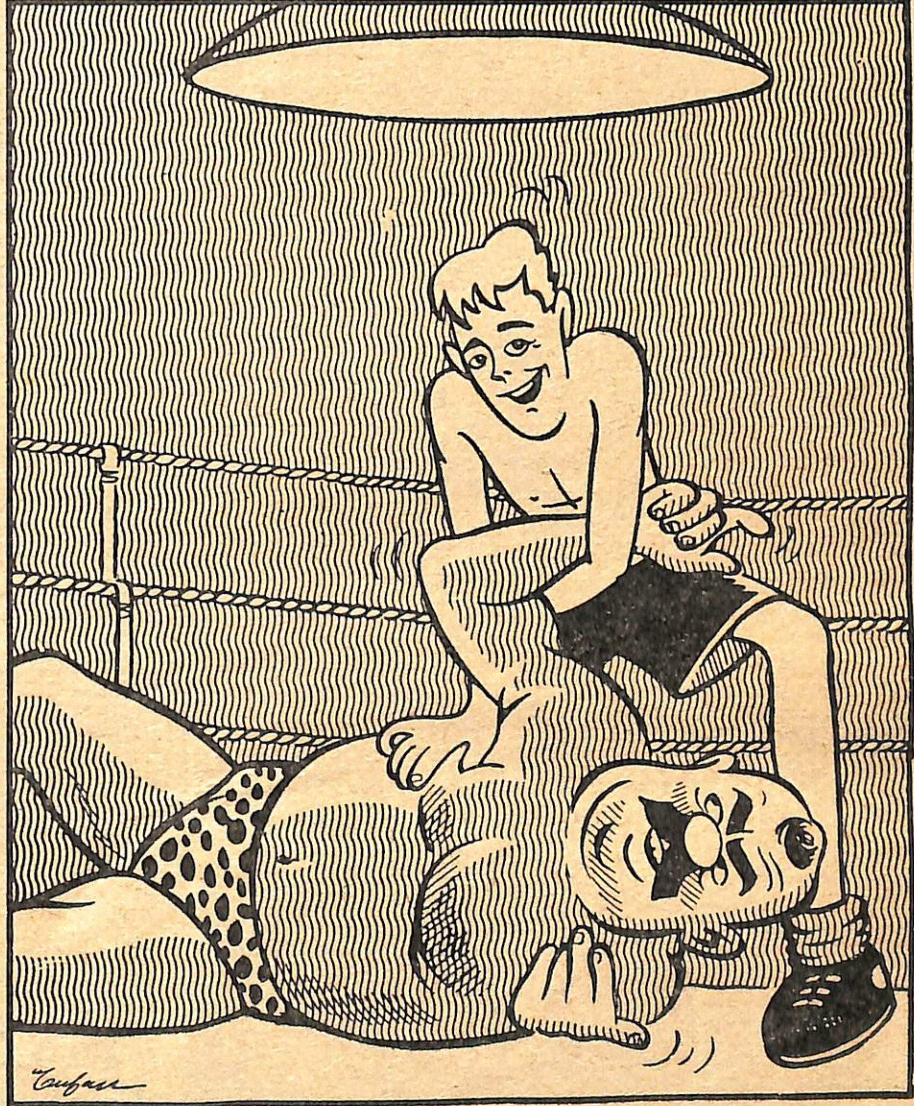

SOMUN PEHLİVANI İŞ GÖRMEZ
CEVHER GÖVDEDEN ÜSTÜNDÜR

yığınla çamaşırınızı ancak HOOVER'in gücü yener

- 10 erkek gömleği veya 4 yatak çarşafını 4 dakikada yıkar.
- Kazan paslanmaz çeliktendir.
- Pülsatör-pervane kaynatma tesirlidir.
- Otomatik sıkıcı kazan içine saklanır.
- Çok iş görür az yer tutar.
- 2 sene garantilidir.

HOOVER

DÜNYADA EN ÇOK SATILAN ÇAMAŞIR MAKİNASI

MATAŞ Ticaret A.Ş. Halaskârgazi Cad. 133 Pangaltı - İst. Tel. 47 44 30
Tünel karşısı HOOVER mağazası Karaköy, İstanbul

A 1154

Milletler Gülüyor

Şaka

BEKÇİ Numa o gece nöbeti erkenden devralmıştı. Sessiz, karanlık sokaklarda yavaş yavaş dolaşırken birden balkona dayanmış merdivenle burun buruna geldi. Merdivenin altında bir adam, üst ucunda, ayağı balkonda başkası vardı.

— Tamam! Sizler o evi soyuyorsunuz! Sizleri yakaladım! diye bağırdı.

Aslında böyle bir şey yoktu. İki adam da merdiveni balkonuna dayadıkları Bagasse'ın arkadaşıydılar. O'na tam mânasıyla bir eşşek şakası hazırlıyorlardı.

Bagasse balkonuna nadide çiçekler ekiyor, onları binbir ihtimamla yetiştiriyordu. Hayatta en çok bunlarla iftihar ediyordu. Şimdi iki arkadaşı onları dibinden kesiyorlardı. Kaldırımın üstü bir çiçek halısı haline gelmişti. Merdiveni tutan adam bekçinin suratından durumun hiç de iyi olmadığını anladı. Arkadaşının ve kendinin geceyi karakolda geçirmeleri işten bile değildi.

— Biz mi hırsızız? dedi merdivenin altındaki; Ne zannettiniz memur bey? Hayır, yanılıyorsunuz! Bakın anlatayım: bugün arkadaşlarımızdan Bagasse'in yaşgünüdür. Bu evde oturur. Biz ona habersiz çiçek getirdik, şimdi balkonunu süslüyoruz. Sürpriz olsun diye haber vermedik. Sabah penceresini açınca şaşırıp kalacak! Nasıl güzel bir fikir değil mi?

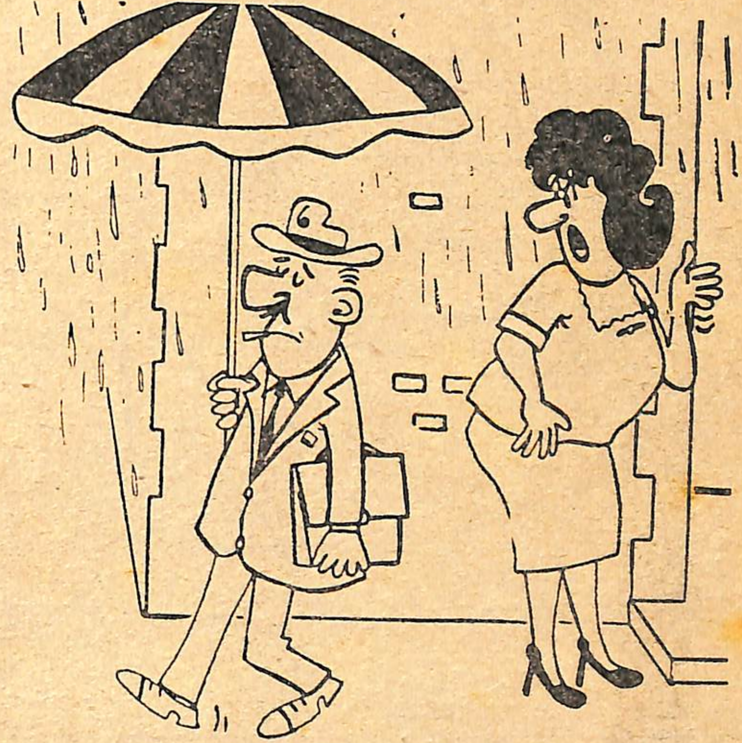
— Güzel bir fikir! dedi Numa yutkunarak, ama bana biraz garip geldi, hoşuma da gitmedi üstelik! Benimle gelin de durumu karakolda komisere anlatın.

Yerdeki adam:

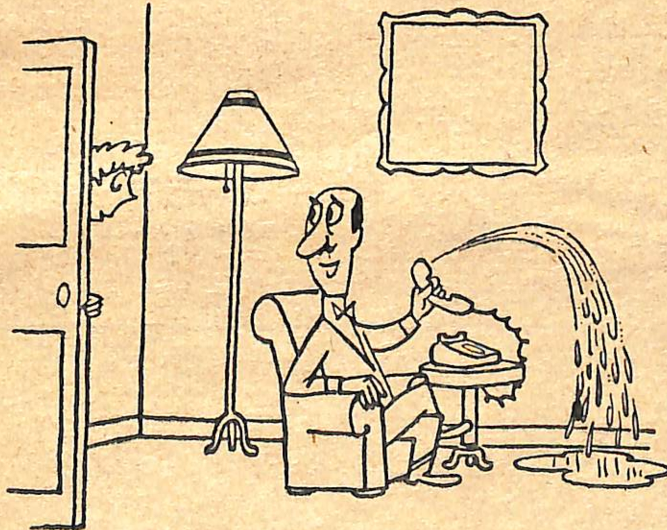
— Anladık, dedi, şakadan falan çakmıyorsun sen memur bey!

Sonra arkadaşına seslendi:

— Memur bey kızıyor, bütün çiçekleri aşağı atıver Jack!...

— Kocacığım, bu, evde kalan son şemsiye, sakın bir yerde unutayım deme!

— Annen, yağmura tutuldum, gelemiyeceğim, diyor..

İmdat

Gecenin geç bir saatinde, ortalığın sessizliğini bozan bir feryat duyuldu:

— Hırsız vaaa...r! Hırsız vaa...r...!

Yalnız vicdanının sesini dinleyen ve duvarları sıyırarak, onların gölgelerinde yürüyen bekçi Alain, sesin geldiği, yani yürek parçalayıcı olayın cereyan ettiği yere doğru ilerledi. Ses gittikçe yakından geliyordu.

— Hırsız var!...

Alain köşeye yapışarak caddeye baktı. Karanlıkta tek başına bir adam bağırıyordu.

— Hırsız vaaa..rr!...

Etrafta kimsecikler yoktu. Öteki şimdi çok uzaklarda olmalıydı! Alain için tehlike mevzu bahis olamazdı. Saklandığı köşeden çıktı, hızlı ve emin adımlarla adamın yanına yaklaştı. O'nu gören canı yanık sustu, hattâ çok sevindi. Bekçi sordu:

— Demek sizi soydular ha? Hırsız ne tarafa kaçtı? Kimseyi göremiyorum, nerede?

— Hiçbir yerde!

— Nasıl olur? Sizi soymadılar mı?

— Hayır!

— Niçin imdat diye bağırdınız?

— Karanlıkta tek başıma canım çok sıkılıyordu da ondan!...

Madam

Seneler sonra, aynı sınıfta okumuş ama birbirlerinden nefret eden iki talebe karşılaştılar. Bir tanesi amiral olmuştu. Öteki kendini dine vermiş; başrahip olmuştu.

Tahmin edeceğiniz gibi seneler onları çok değiştirmiş, papaz sürdüğü rahat hayat neticesi göbek koyvermişti. Ama aralarındeki kin unutulmamış, olduğu gibi duruyordu.

Başrahip, dik, pırıl pırıl üniformasıyla kasılan amirale yaklaştı:

— Özür dilerim gar şefi bey! dedi. Kromotin'e giden 10 treni, buradan mı geçecek?

— Hayır madam! 5. perondan kalkıyor. Ama sizin durumunuzda, trene binmek akıllıca bir iş olur mu?...

İzin

Memur, ezile büzüle müdürün odasına girdi:

— Müdür bey evlenmek için sizden sekiz günlük bir izin istiyorum.

— Niçin bu işi tatilinize rastlatmadınız?

— Özür dilerim, tatilimi ziyan etmek istemiyordum da...

* * *

Skandal

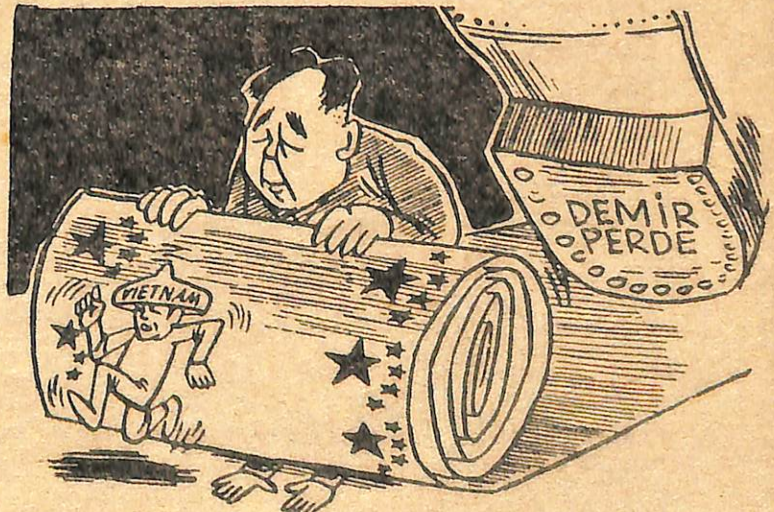
Orta yaşlı adam, evinden çıkan gencin önüne dikildi:

— Her şeyi biliyorum artık!

— Neyi?

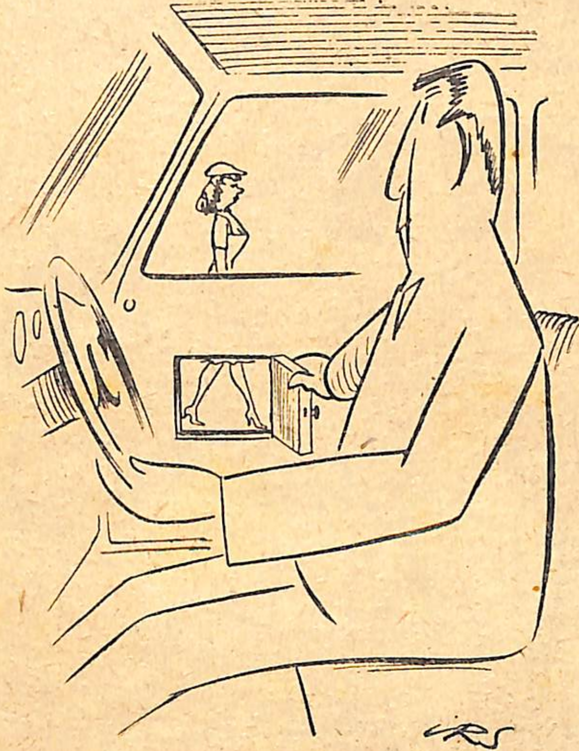
— Karımın âşığı olduğunuzu!.. Emin olun bunun için skandal falan çıkarmıyacağım. Ama bir şey öğrenmek istiyorum. O'nun nesini beğeniyorsunuz?

— Henüz bilmiyorum! Ben de arıyorum!...

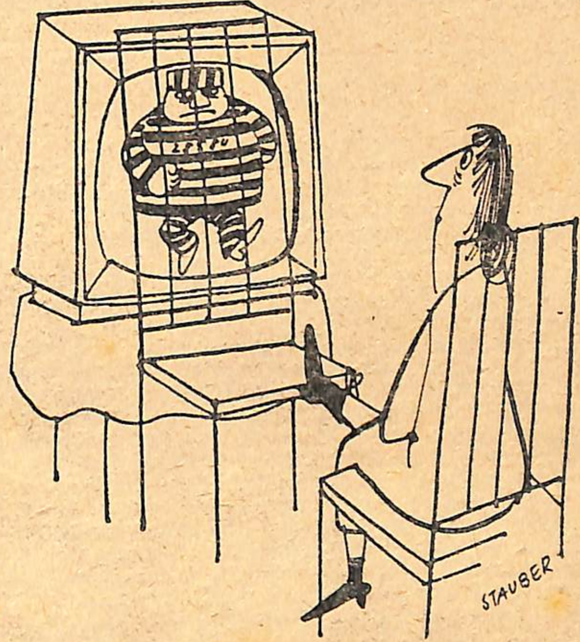

Yol halısı!

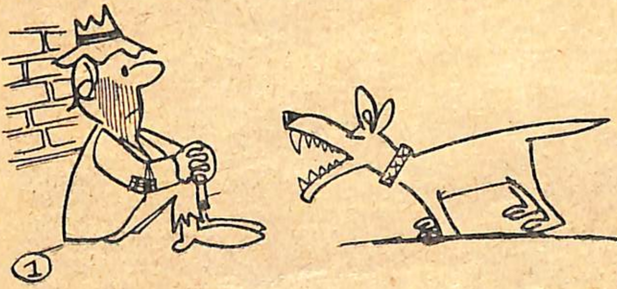
Dünya Karikatürleri

YAZISIZ

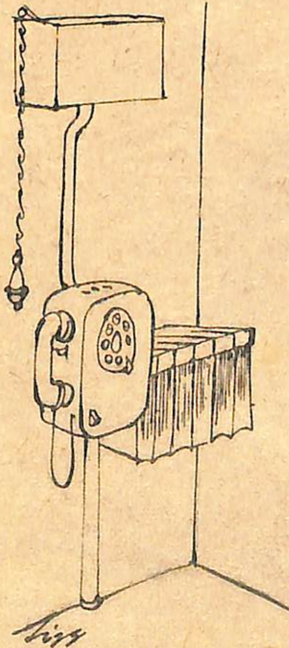

YAZISIZ

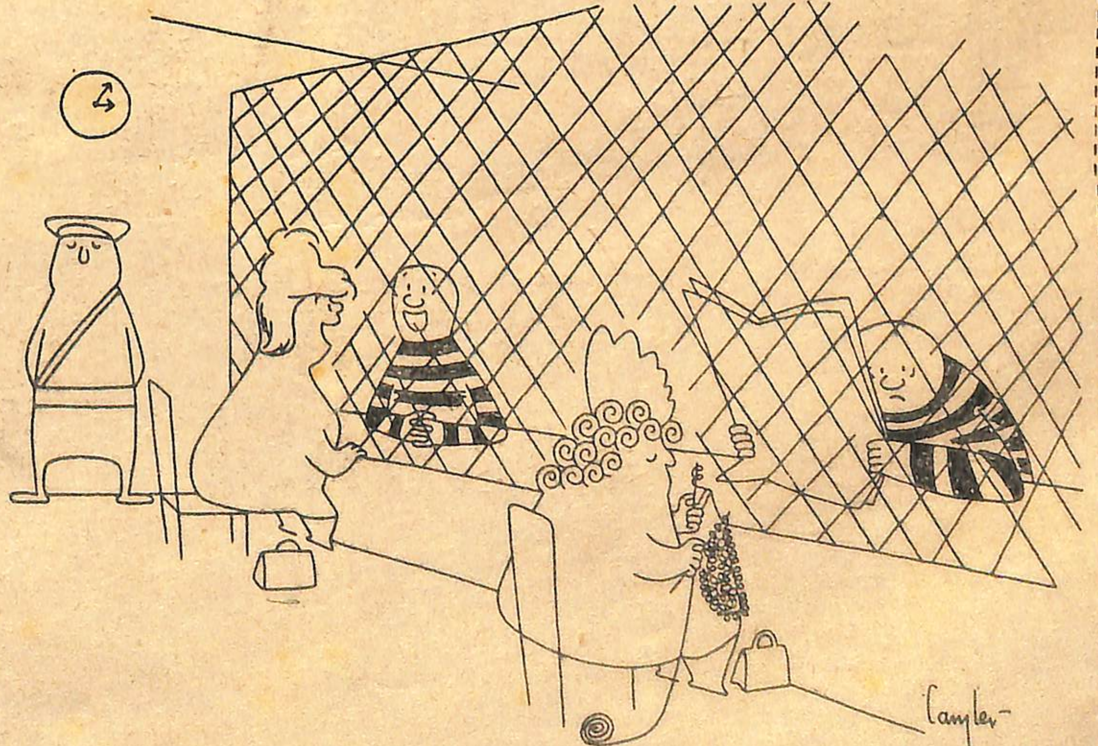

YAZISIZ

"UMUMÎ TELEFON!"

YAZISIZ

7,5
MİLYON

TEKRAR
REKOR

ZİRAAT
BANKASI

nur

(Basın: 2905—266)

Akbaba

— Affet sevgilim, sana yalan söyledim... Ben fakir değil, çok zenginim!